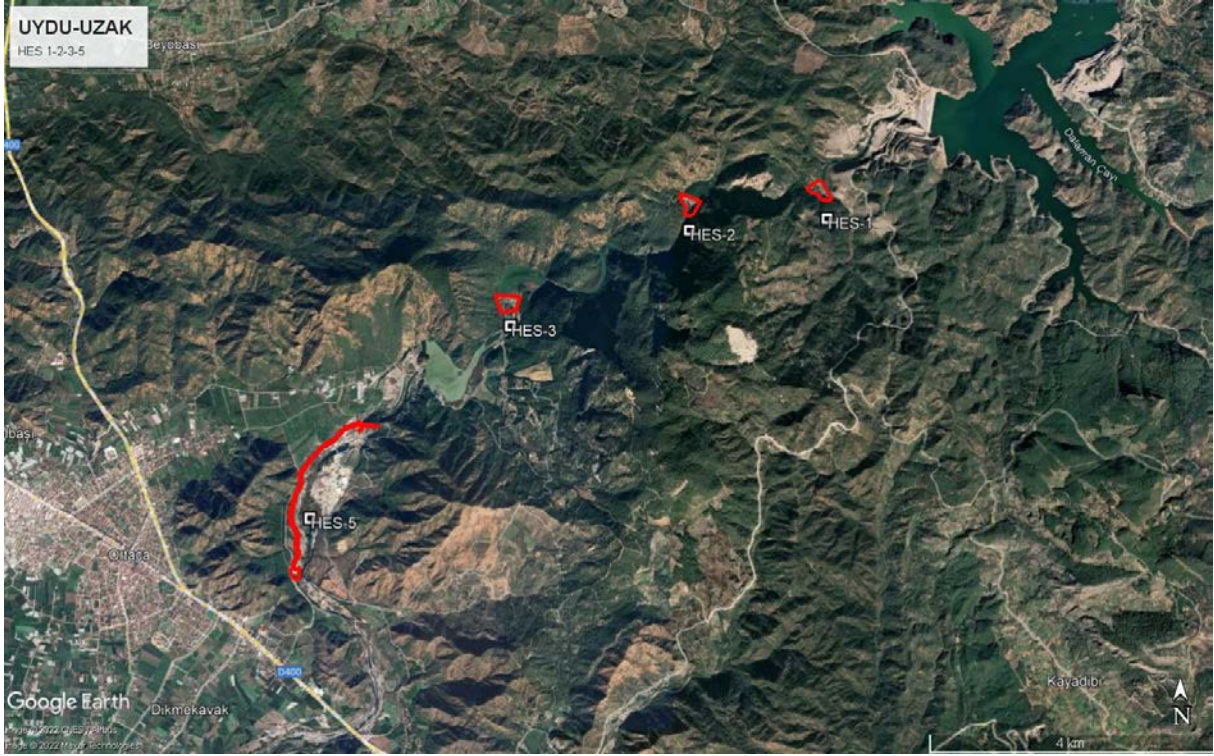

**MUĞLA İLİ, KÖYCEĞİZ, DALAMAN VE ORTACA
İLÇE SINIRLARI İÇERİSİNDE DALAMAN ÇAYI ÜZERİNDE
ORMAN TAHSİSLİ ALANLARDA KURULU
4 ADET ENERJİ ÜRETİM ALANI
(HİDROELEKTRİK SANTRALİ-HES-1-2-3-5) AMAÇLI
MUĞLA İLİ 1/25.000 ÖLÇEKLİ
NAZIM İMAR PLANI REVİZYONU DEĞİŞİKLİĞİ
PLAN AÇIKLAMA RAPORU**

2022

**Tel: 0252 212 53 13 (2 Hat) Gsm:0532 296 29 69 Emirbeyazıt Mah. Zübeyde Hanım Cad.
ÜntaşResidence D Blok No:16/6 Mentеше/Muğla
noktaimarplanlama@hotmail.com**

İÇİNDEKİLER

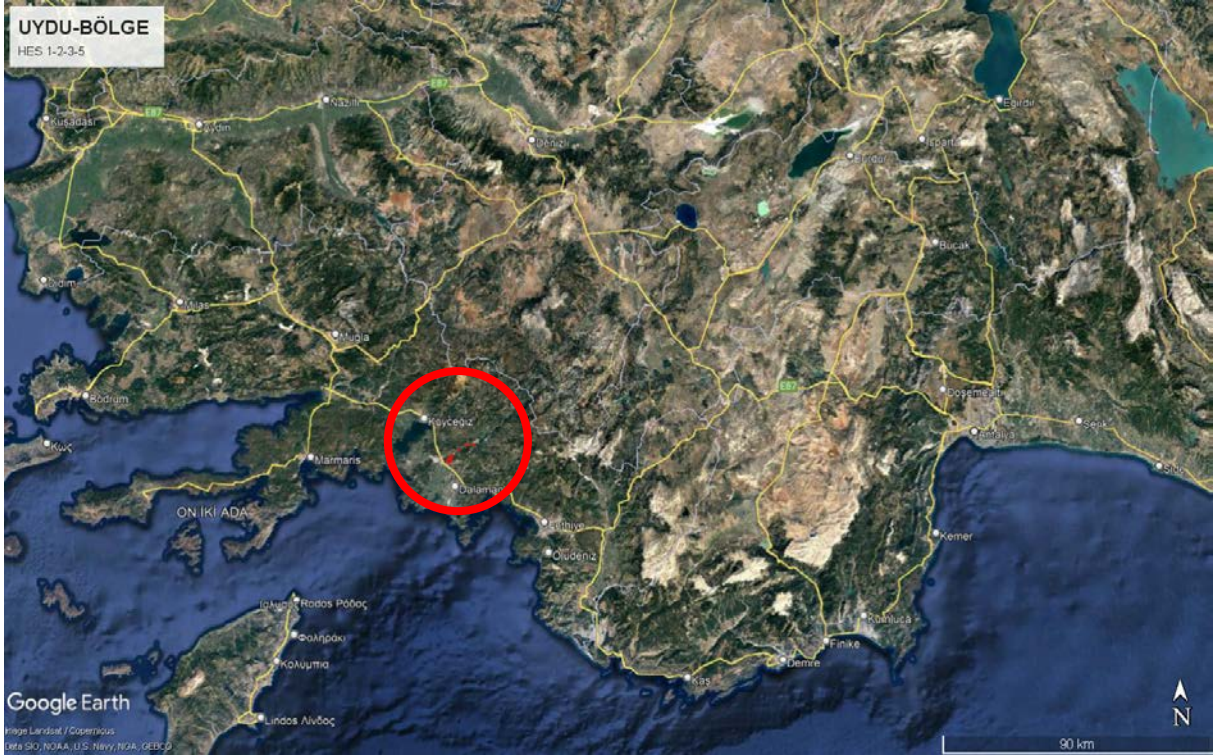
1. PLANLAMA ALANININ ÜLKE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ	4
Görsel 1: Planlama Alanı (HES 1-2-3-5) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Bölge)	4
Görsel 2: Planlama Alanı (HES 1-2-3-5) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Uzak)	5
Görsel 3: Planlama Alanı (HES 1) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın)	5
Görsel 4: Planlama Alanı (HES 2) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın)	6
Görsel 5: Planlama Alanı (HES 3) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın)	6
Görsel 6: Planlama Alanı (HES 5) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın-Santral)	7
Görsel 7: Planlama Alanı (HES 5) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın-Regülatör)	7
2. PLANLAMA ALANININ COĞRAFİ YAPISI	8
Görsel 8: Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Arazi)	9
3. PLANLAMA ALANININ YER ALDIĞI BÖLGENİN SOSYAL-EKONOMİK YAPISI	9
Görsel 9: Dalaman İlçesi Nüfus Yoğunluğu	10
Görsel 10: Ortaca İlçesi Nüfus Yoğunluğu	11
Görsel 11: Köyceğiz İlçesi Nüfus Yoğunluğu	12
4. PLANLAMA ALANININ ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ	12
Görsel 12: Planlama Alanına (HES 1-2-3-5) Hizmet Eden En Yakın Karayoluna Ait Trafik Hacim Haritası	13
5. İDARİ YAPI VE SINIRLAR	13
Harita 1: Belediye ve Mücavir Alan Sınırları	14
Analiz 1: Dalaman Çayı Üzerinde Kurulu Hidroelektrik Santralleri Mülki İdare Sınırları Krokisi	15
Harita 2: Planlama Alanının 1/25.000 Ölçekli Fiziki Harita Üzerindeki Yeri	16
6. PLANLAMA ALANI VE YAKIN ÇEVRESİNDEKİ ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR	17
7. ÜST ÖLÇEKLİ PLAN KARARLARI	17
Görsel 13: Onaylı Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı	17
8. PLANLAMA ALANI YAKIN ÇEVRESİ MER'İ İMAR PLANLARI	18
Görsel 14: Onaylı Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu	18
9. MÜLKİYET BİLGİSİ	19
Görsel 15: Orman Ön İzin Belgeleri	19
Görsel 16: Orman Ön İzin Belgeleri	20
Görsel 17: Orman Ön İzin Belgeleri	21
Görsel 18: Orman Ön İzin Belgeleri	22
Görsel 19: Orman Ön İzin Belgeleri	23
Görsel 20: Orman Ön İzin Belgeleri	24
Görsel 21: Orman Ön İzin Belgeleri	25
Görsel 22: Orman Ön İzin Belgeleri	26
Görsel 23: Orman Ön İzin Belgeleri	27
Görsel 24: Tapu	28
Görsel 25: Tapu	29
Görsel 26: Tapu	30
Görsel 27: Tapu	30
Tablo 1: Orman Ön İzin Alanları Dönüşüm Farklılıkları	31
10. RESMİ KURUM VE KURULUŞ GÖRÜŞLERİ	31
11. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED)	31
Görsel 28: ÇED Görüşü	32
12. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (EPDK) LİSANS	33

Görsel 29: EPDK Üretim Lisansı	33
Görsel 30: EPDK Üretim Lisansı	34
Görsel 31: EPDK Üretim Lisansı	35
Görsel 32: EPDK Üretim Lisansı	36
13. ULAŞIM VE TRAFİK ETÜT RAPORU	36
14. PLAN KARARLARI/GEREKÇELERİ	37
Hava Fotoğrafı 1: HES-1	40
Hava Fotoğrafı 2: HES-2	40
Hava Fotoğrafı 3: HES-3	41
Hava Fotoğrafı 4: HES-5	41
Tablo 2: Kurulu Güç Bilgileri	43
Görsel 33: Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu Değişikliği Teklifi	44
17. SONUÇ	45

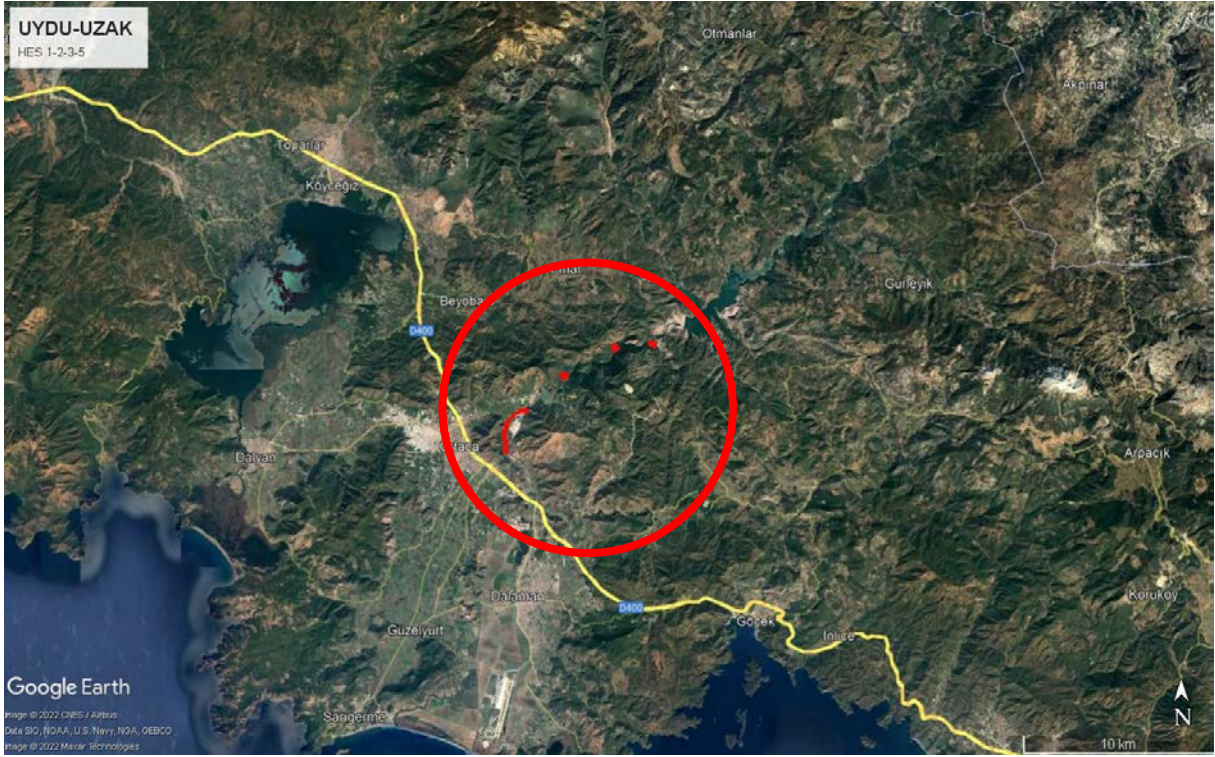
1. PLANLAMA ALANININ ÜLKE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ

Planlamaya konu olan Hidroelektrik Santralleri (HES-1, HES-2, HES-3 ve HES-5); Ege Bölgesinde, Muğla İli, Köyceğiz, Ortaca ve Dalaman İlçe sınırları içerisinde yer almakta olup, D400 Muğla-Fethiye Bölünmüş Devlet Karayolu'nun kuzeydoğusunda, Dalaman Çayı üzerinde yer almaktadır.

Bahse konu tesislerden; **HES-1**, Köyceğiz İlçe Merkezine yaklaşık **30 km**, Dalaman şehir merkezine yaklaşık **22 km** uzaklıkta, **HES-2**, Köyceğiz İlçe Merkezine yaklaşık **25 km**, Dalaman şehir merkezine yaklaşık **32 km** uzaklıkta, **HES-3**, Köyceğiz İlçe Merkezine yaklaşık **34 km**, Dalaman şehir merkezine yaklaşık **14 km** uzaklıkta, **HES-5**, Ortaca İlçe Merkezine yaklaşık **5 km**, Dalaman şehir merkezine yaklaşık **10 km** uzaklıkta yer almaktadır.

Görsel 1: Planlama Alanı (HES 1-2-3-5) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Bölge)

Görsel 2: Planlama Alanı (HES 1-2-3-5) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Uzak)

Görsel 3: Planlama Alanı (HES 1) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın)

Görsel 4: Planlama Alanı (HES 2) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın)

Görsel 5: Planlama Alanı (HES 3) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın)

Görsel 6: Planlama Alanı (HES 5) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın-Santral)

Görsel 7: Planlama Alanı (HES 5) ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Yakın-Regülâtör)

2. PLANLAMA ALANININ COĞRAFİ YAPISI

Söz konusu planlama alanının bulunduğu Köyceğiz, Dalaman ve Ortaca İlçeleri, Muğla'nın Akdeniz Kıyısı boyunca yer alan, havaalanı nedeni ile yerli ve yabancı turistlerin uğrak noktası durumunda olan önemli bir bölgedir.

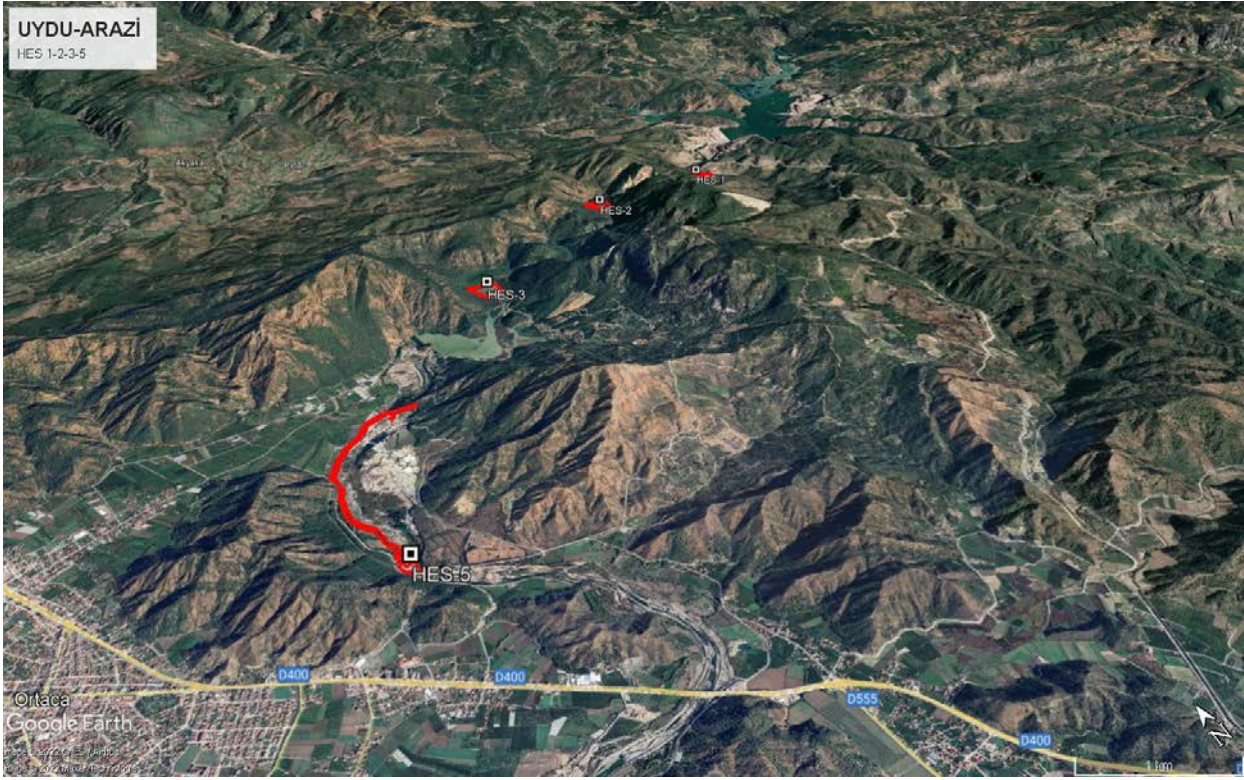
Dalaman; deniz, kültür ve doğa turizminde ildeki önemli noktalardan biridir. Dalaman ilçesinde yer alan Dalaman Çayı uluslararası ilgi gören rafting alanlarından biridir. İlçede, ekolojik öneme sahip Dalaman Deniz kaplumbağaları Yuvalama Kumsalları ve Dalaman Ovası Önemli Bitki Alanları bulunmaktadır.

Ortaca; turizm, ticaret, küçük sanatlar ile tarım ve hayvancılık sektörlerinin birlikte yer aldığı bir ilçedir. Ortaca'da, özellikle, Köyceğiz Gölü'nü denize bağlayan fiyort tipi doğal kanalların bulunduğu Dalyan ve Caretta Caretta Kaplumbağaları'nın yaşadığı İztuzu Sahili ve Sarıgerme Plajı önemli turizm potansiyelleridir. Ortaca ilçesinin kimliğini belirleyen en önemli etken Dalyan yerleşimi olmakla birlikte, Dalyan Kanalları, Köyceğiz ilçesi sınırları içinde yer almaktadır (Kaynak: Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu Plan Açıklama Raporu).

Köyceğiz de Köyceğiz Gölü, Köyceğiz İlçe Merkezi ile Toparlar ve Beyobası yerleşmelerini kapsayan "Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi" yer almaktadır. Ekincik Denizkaplumbağaları Yuvalama Kumsalları; Köyceğiz Gölü Önemli Kuş Alanları ile Köyceğiz Gölü ve Dalyan Önemli Kuş Alanları'dır. İlçe Gölgele Dağları yükseltileri ile Köyceğiz Ovası'nın oluşturduğu topografik bir yapıya sahiptir. Köyceğiz'de turizm potansiyeli yanı sıra, önemli bir tarımsal potansiyel mevcuttur. Köyceğiz İlçesi'nden narenciye ve susam ihracatı yapılmaktadır. Ayrıca, Köyceğiz Gölü ve Dalyan'da balıkçılık yapılmaktadır. İlçe, termal su kaynakları açısından da zengin bir bölgede yer almaktadır (Kaynak: Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Açıklama Raporu).

Bölgenin iklimsel yapısına bakıldığında ise, kışın oldukça fazla yağış alan, yazın kurak, ilkbahar ve sonbaharda ise orta dereceli yağış alan bir bölgedir.

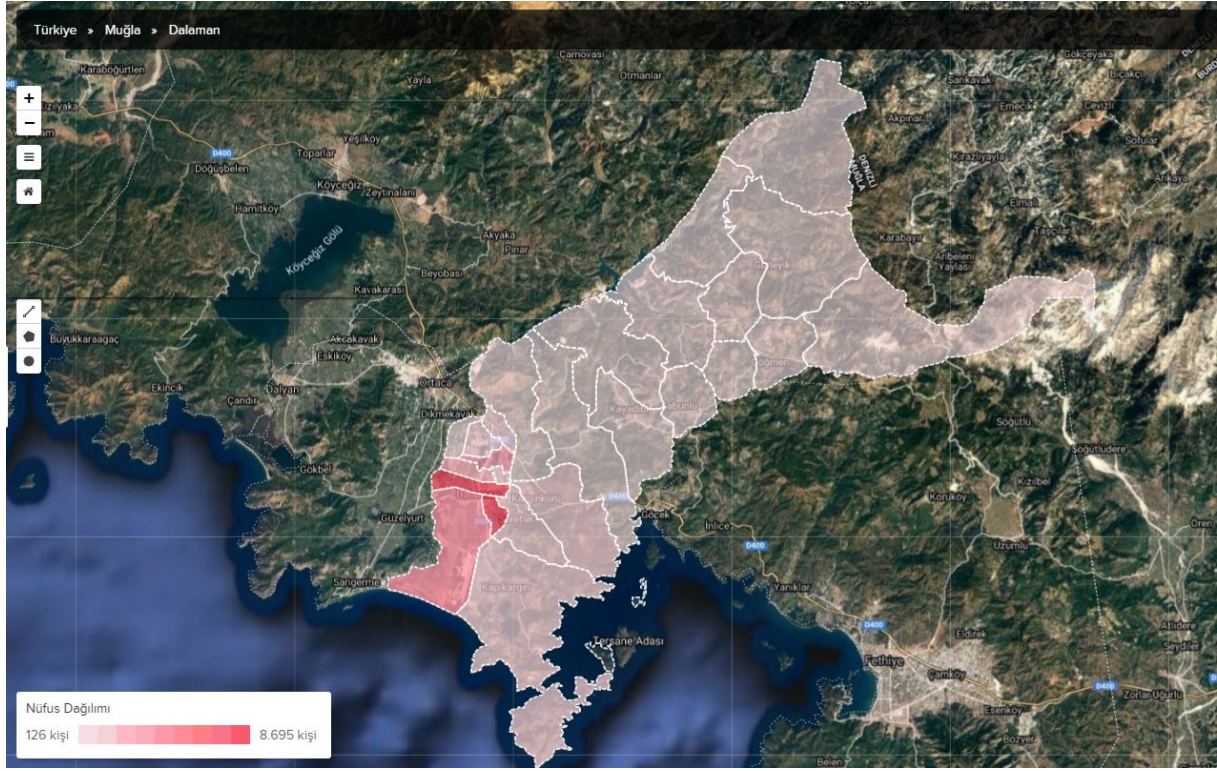
Görsel 8: Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü (Arazi)

3. PLANLAMA ALANININ YER ALDIĞI BÖLGENİN SOSYAL-EKONOMİK YAPISI

Dalaman, Ortaca ve Köyceğiz İlçeleri, diğer ilçeler gibi Muğla ili için önemli bir stratejik öneme sahiptir. Her üç ilçe de özellikle turizm ve tarım sektörlerinde öne çıkmaktadır. Üst ölçekli planlama kararlarında da bu sektörleri destekleyici planlama kararları bulunmaktadır. Bölgenin coğrafi yapısının da elverdiği ölçüde önemli tarım arazileri bulunmaktadır.

Dalaman İlçesi'nin (mahalleleri ile birlikte) 2020 yılı TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre **nüfusu 43.036 kişidir**. İlçenin 2025 yılında öngörülen nüfus projeksiyonlarında ise kentsel ve kırsal nüfusunun tamamı için 112.480 kişilik bir nüfus öngörülmektedir (Kaynak: Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Açıklama Raporu).

Mevcut ilçe nüfusunun %48'ini kadın, %52'sini erkek nüfusu oluşturmaktadır. İlçenin toplam **nüfus yoğunluğu 55,459 kişi/km²** dir. Aşağıda ilçenin nüfus yoğunluğuna ilişkin görsel verilmiştir (www.endeksa.com).

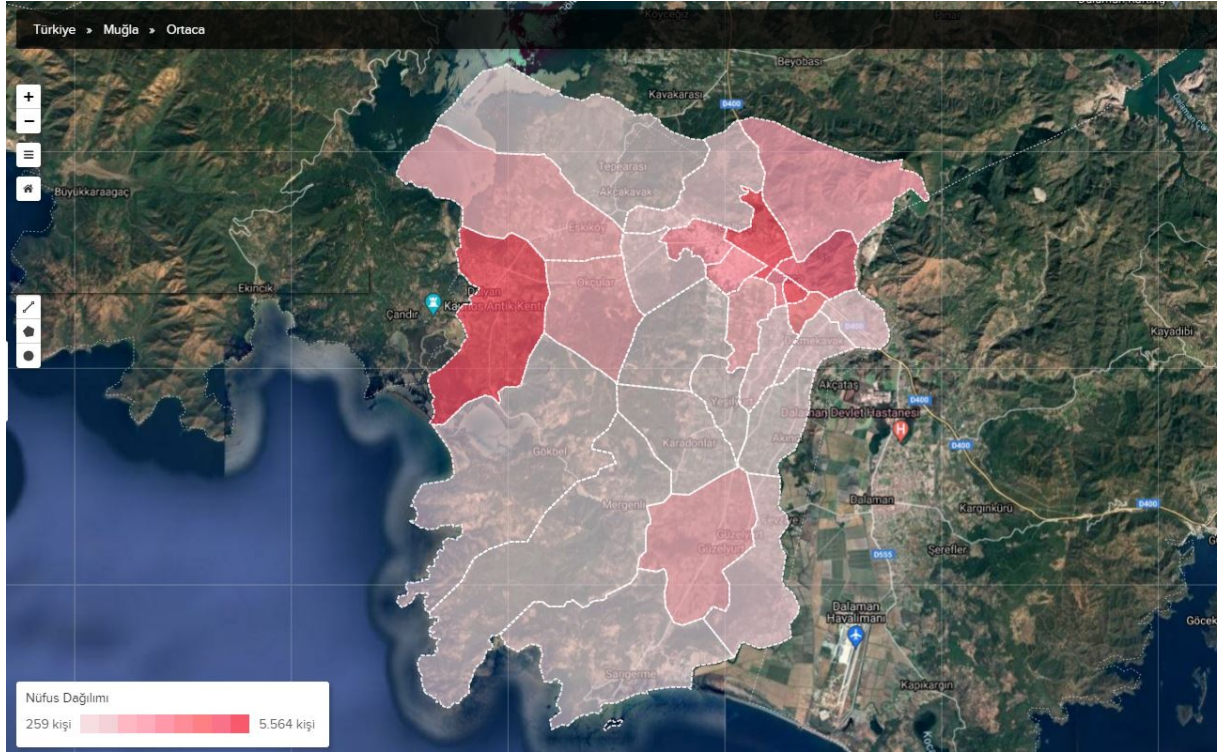

Görsel 9: Dalaman İlçesi Nüfus Yoğunluğu

Görüldüğü üzere planlama alanının yer aldığı bölge oldukça düşük yoğunluklu nüfusa sahip olmakta beraber üst ölçekli planlama kararları doğrultusunda da projeksiyon yıllarında özellikle kıyı boyunca yer alan yerleşimlerin nüfus yoğunluğunun artabileceği söylenebilir.

Dalaman İlçesi'nin genel eğitim düzeyine bakılacak olursa; ilçe genelinde yaşayan nüfusun **%18'inin üniversite ve üzeri** düzeyde eğitim aldığı, **%72'sinin ilk ve ortaokul** düzeyinde eğitim aldığı, **%10'unun ise okuryazar olmayan/okuryazar olan fakat eğitimsiz/bilinmiyor** grubunda olduğu görülmektedir. (Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu ve www.endeksa.com).

Ortaca İlçesi'nin (mahalleleri ile birlikte) 2020 yılı TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre **nüfusu 51.737 kişidir**. İlçenin 2025 yılında öngörülen nüfus projeksiyonlarında ise kentsel ve kırsal nüfusunun tamamı için 65.720 kişilik bir nüfus öngörülmektedir (Kaynak: Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Açıklama Raporu).

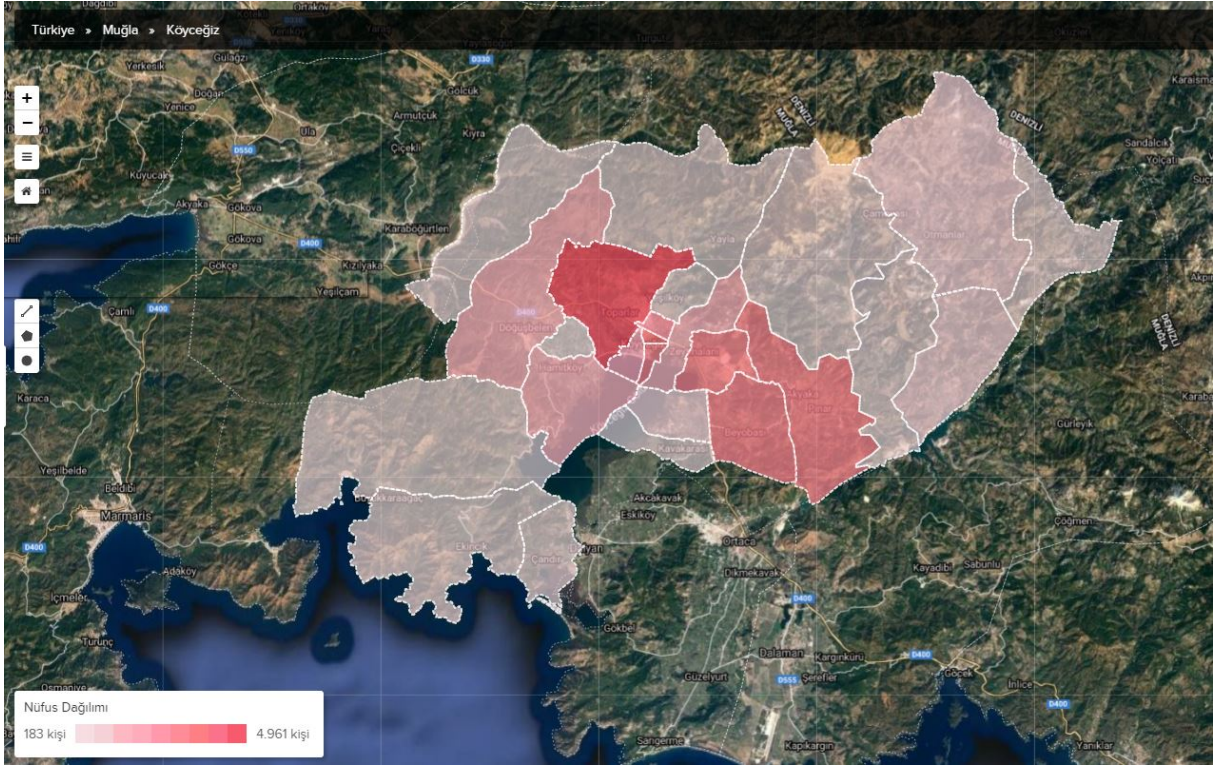

Görsel 10: Ortaca İlçesi Nüfus Yoğunluğu

Ortaca İlçesi'nin genel eğitim düzeyine bakılacak olursa; ilçe genelinde yaşayan nüfusun **%16'sının üniversite ve üzeri düzeyde eğitim aldığı, %72'sinin ilk ve ortaokul düzeyinde eğitim aldığı, %11'inin ise okuryazar olmayan/okuryazar olan fakat eğitimsiz/bilinmiyor** grubunda olduğu görülmektedir. (Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu ve www.endeksa.com).

Köyceğiz İlçesi'nin (mahalleleri ile birlikte) 2020 yılı TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre nüfusu 37.981 kişidir. İlçenin 2025 yılında öngörülen nüfus projeksiyonlarında ise kentsel ve kırsal nüfusunun tamamı için 31.415 kişilik bir nüfus öngörülmektedir (Kaynak: *Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Açıklama Raporu*).

Mevcut ilçe nüfusunun **%50'sini kadın, %50'sini erkek nüfusu** oluşturmaktadır. İlçenin toplam **nüfus yoğunluğu 31,415 kişi/km²**'dir. Aşağıda ilçenin nüfus yoğunluğuna ilişkin görsel verilmiştir (www.endeksa.com).

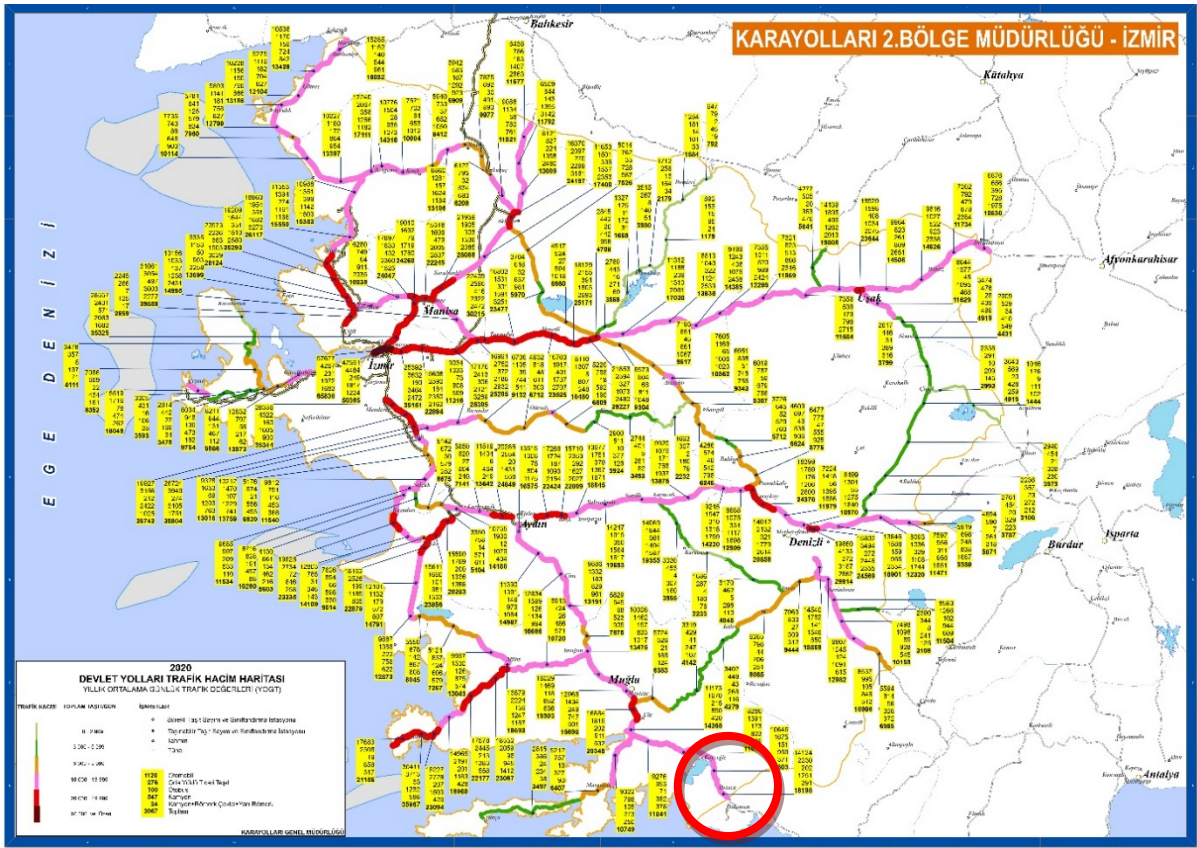
Görsel 11: Köyceğiz İlçesi Nüfus Yoğunluğu

Görüldüğü üzere planlama alanının yer aldığı bölge oldukça düşük yoğunluklu nüfusa sahiptir.

Köyceğiz İlçesi'nin genel eğitim düzeyine bakılacak olursa; ilçe genelinde yaşayan nüfusun **%14'ünün üniversite ve üzeri** düzeyde eğitim aldığı, **%75'inin ilk ve ortaokul** düzeyinde eğitim aldığı, **%11'inin ise okuryazar olmayan/okuryazar olan fakat eğitimsiz/bilinmiyor** grubunda olduğu görülmektedir. (Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu ve www.endeksa.com).

4. PLANLAMA ALANININ ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ

Planlamaya konu santral alanlarına erişimi sağlayan en yakın karayolu olan D400 Muğla-Fethiye Bölünmüş Devlet Karayolunun trafik hacmine bakıldığında **2020** yılı için günlük ortalama **18.198 taşıt** (otomobil, orta yüklü ticari taşıt, otobüs, kamyon, kamyon-römork, çekici-yan römork) geçmektedir (Kaynak: <http://www.kgm.gov.tr>). Trafik Hacim Haritası'ndan da anlaşılacağı üzere günlük geçen 18.198 taşıt, 6 seviyeli trafik yoğunluk kademesinde 3. Seviyede yer alan bir karayolu trafik hacmi oluşturmaktadır (10.000-19.999 taşıt/gün).

Görsel 12: Planlama Alanına (HES 1-2-3-5) Hizmet Eden En Yakın Karayoluna Ait Trafik Hacim Haritası

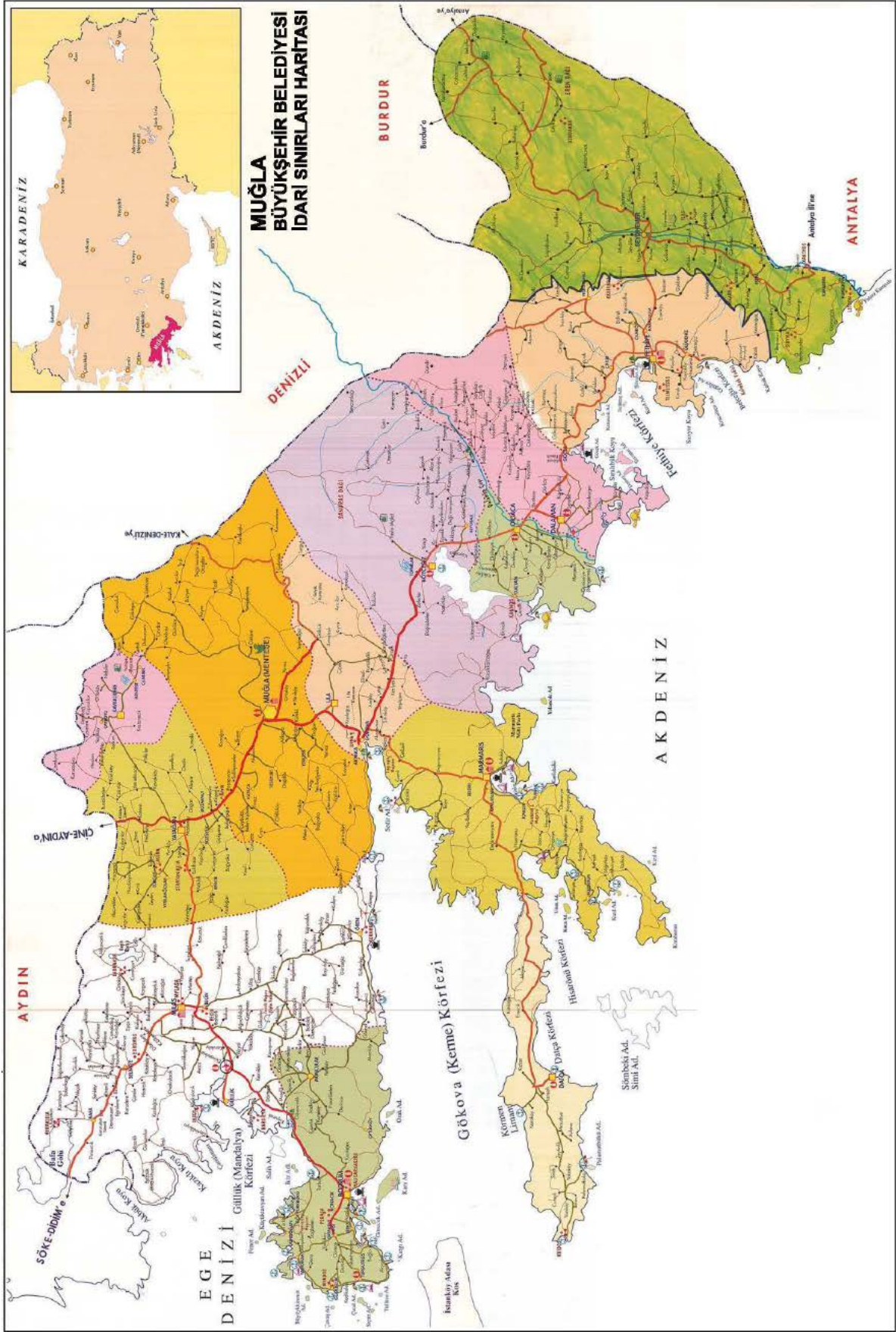
5. İDARİ YAPI VE SINIRLAR

Muğla İli, 06.12.2012 tarih ve 28489 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Büyükşehir Belediyesi statüsüne geçen iller arasında yer almaktadır. Dolayısıyla Kanun ile Belde Belediyeleri ve Köylerin tüzel kişilikleri ile bucaklar ve bucak teşkilatları kaldırılmıştır.

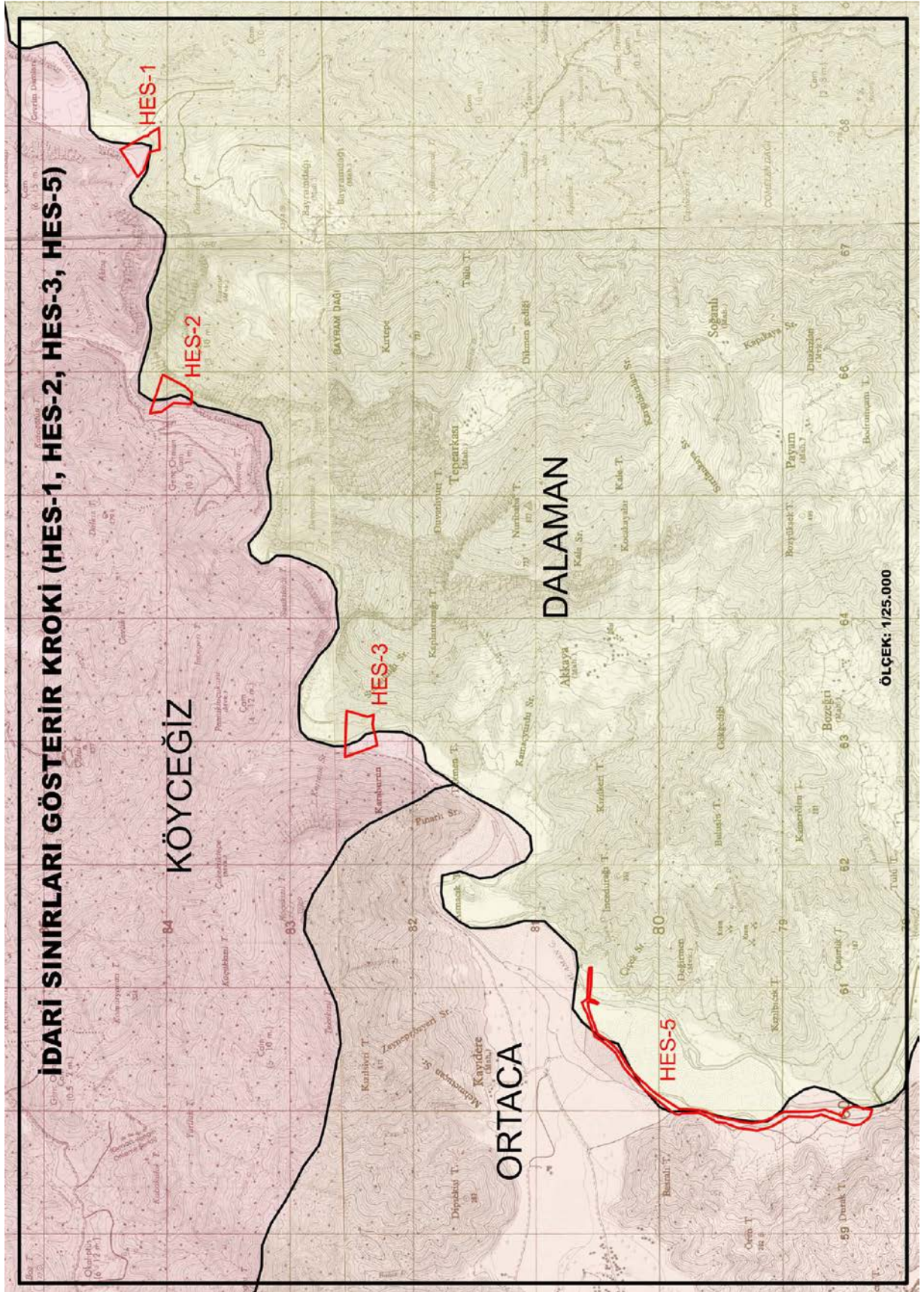
Söz konusu planlama alanı planlama izinleri bakımından Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile 1. Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 102. Maddesinin (k) bendi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkili olduğu alan içerisinde kalmaktadır.

Planlamaya konu santral sahası, bilindiği üzere Dalaman Çayı üzerinde kuruludur. **Millî Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğünün** web sitesinden (www.harita.gov.tr) edinilen **sayısal "Türkiye Mülki İdare Sınırları"** ile planlama sahası çakıştırıldığında, santral alanlarının Ortaca, Dalaman ve Köyceğiz İlçe sınırları içerisinde kaldığı anlaşılmaktadır.

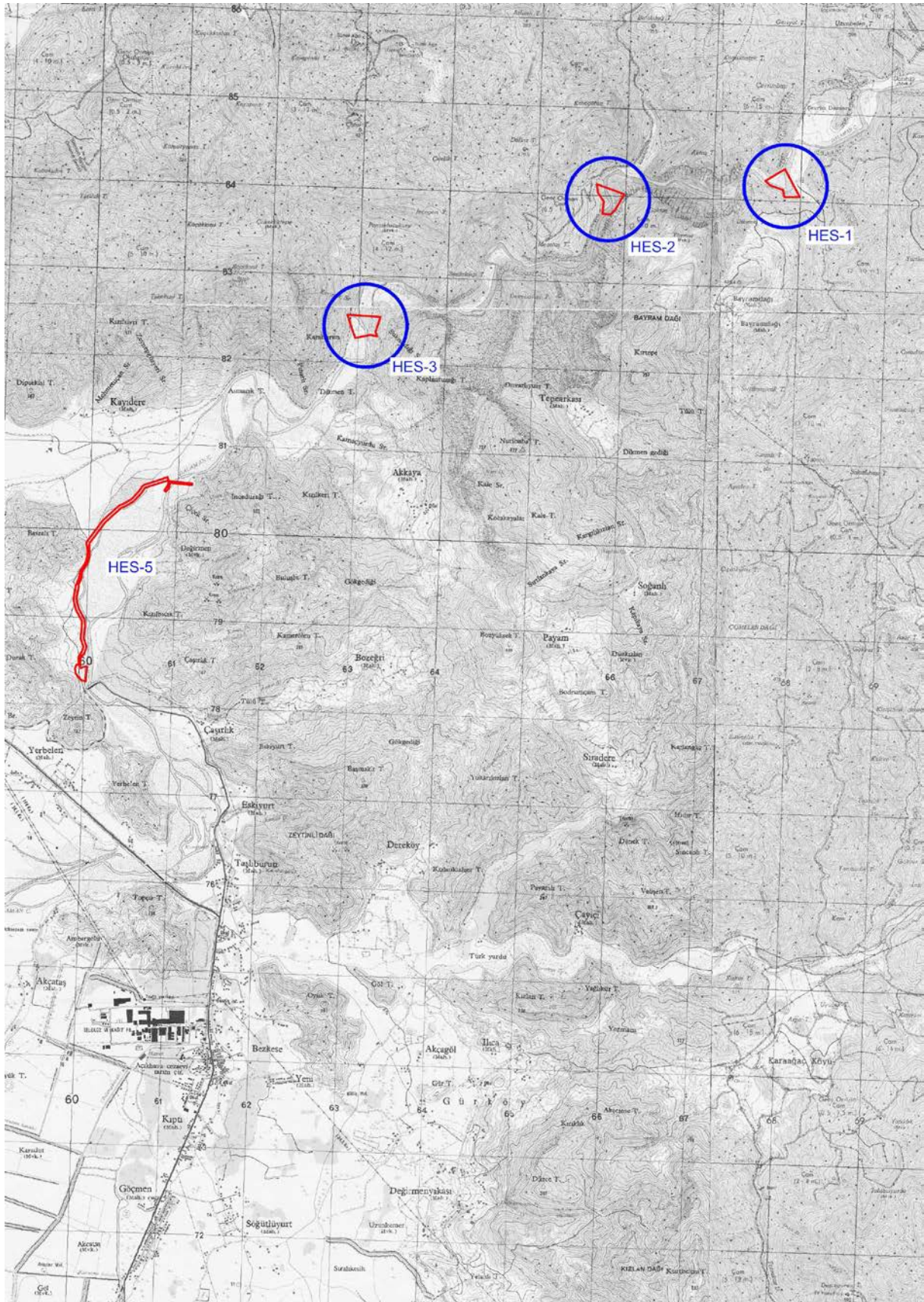
Bu bahisle söz konusu planlama alanı; inşaat izinleri bakımından Ortaca Belediye Başkanlığı, Köyceğiz Belediye Başkanlığı ve Dalaman Belediye Başkanlığı'nın yetkili ve sorumlu olduğu alan içerisinde kalmaktadır.

Harita 1: Belediye ve Mücavir Alan Sınırları

Analiz 1: Dalaman Çayı Üzerinde Kurulu Hidroelektrik Santralleri Mülki İdare Sınırları Krokisi

Harita 2: Planlama Alanınının 1/25.000 Ölçekli Fiziki Harita Üzerindeki Yeri

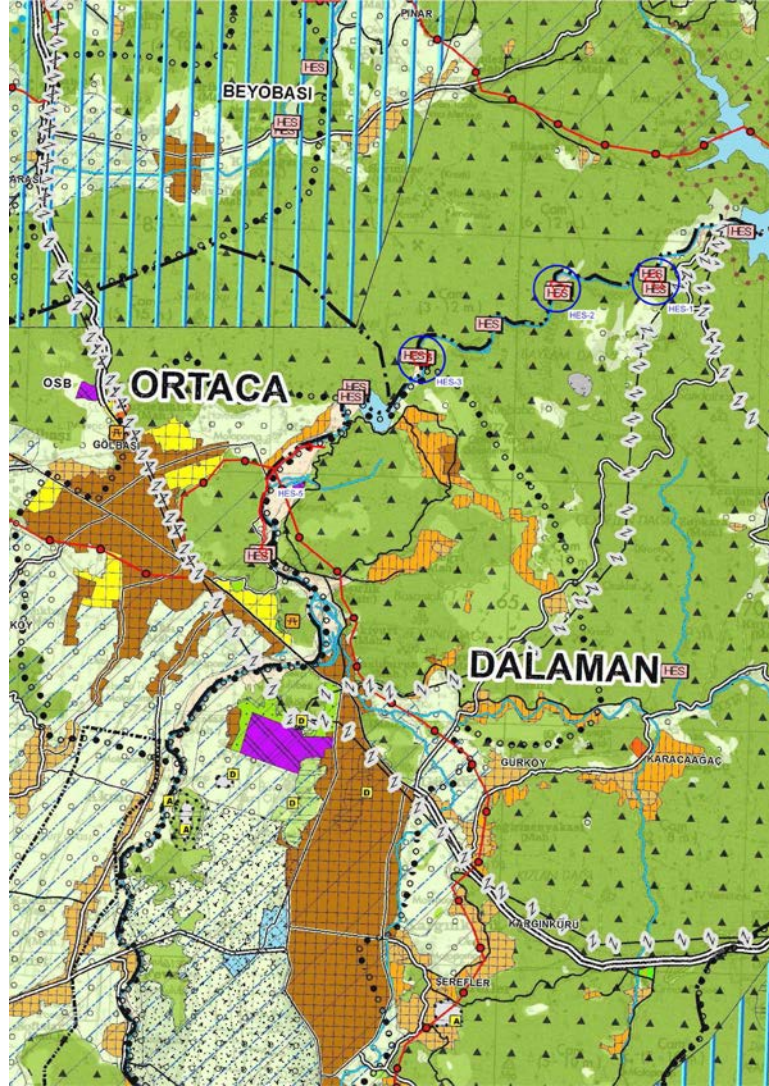
6. PLANLAMA ALANI VE YAKIN ÇEVRESİNDEKİ ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR

Planlama alanı Milli Park, Sulak Alan, Turizm Merkezi, Askeri Stratejik Alan, Doğal, Arkeolojik, Kentsel ya da Tarihi Sit Sınırları içerisinde yer almamaktadır.

En güneyde bulunan HES-5 santral sahasının plan onama sınırı dışında, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 16.04.2010 tarih ve 5965 sayılı Kararı ile her yönden 200 metre koruma alanı belirlenen tescilli köprü bulunmaktadır. Tescilli Köprü'nün 200 metre koruma alanı, HES-5 santral sahasının bir kısmına tekabül etmekte olup, bu alanlarda herhangi bir fiziki ve inşai müdahalede bulunulmadan önce Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nden izin alınacaktır.

7. ÜST ÖLÇEKLİ PLAN KARARLARI

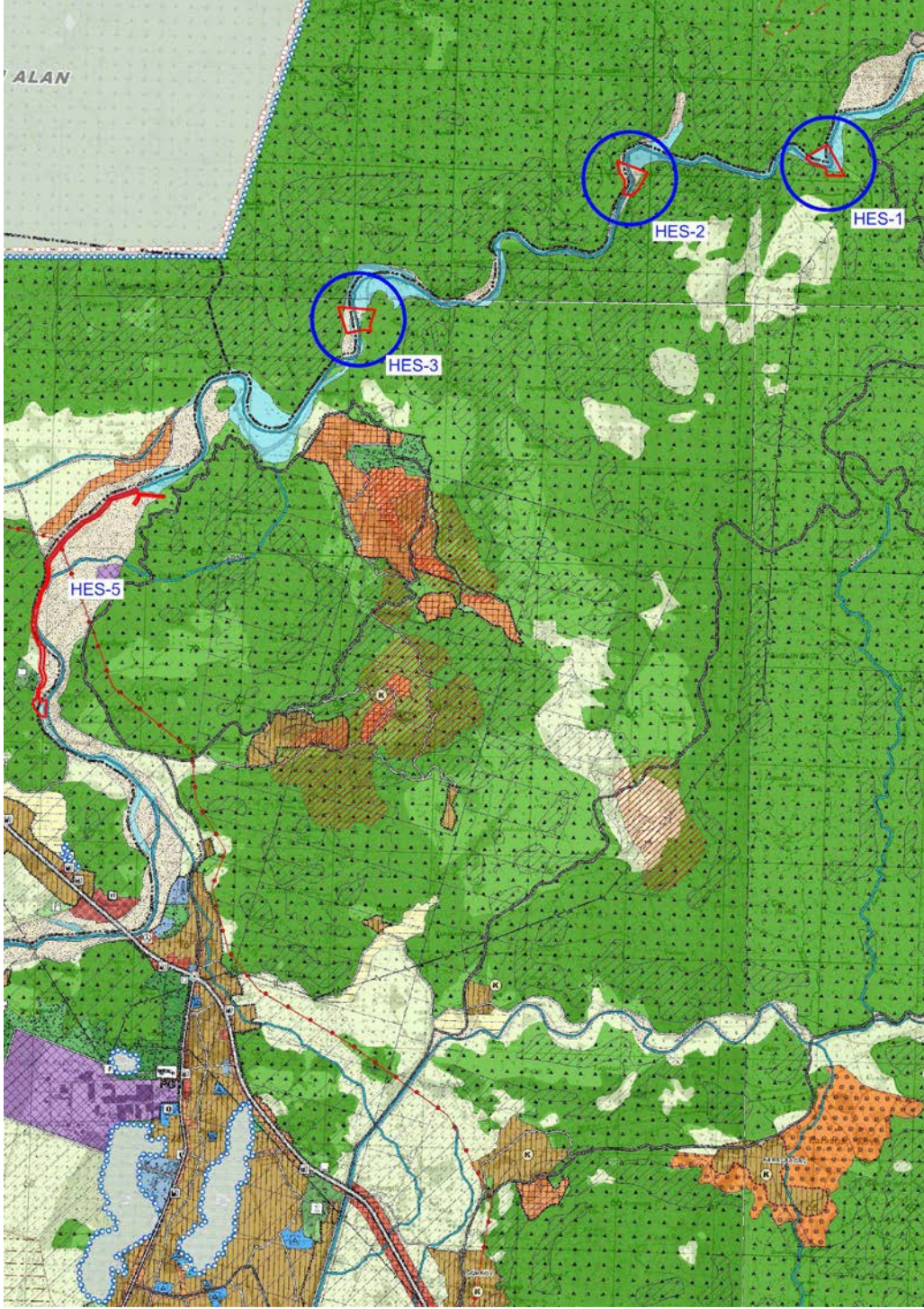
Mevcut **Hidroelektrik Santral (HES-1-2-3-5)** bulunan alan; Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "**Hidroelektrik Santrali**" kullanımında kalmaktadır.

Görsel 13: Onaylı Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

8. PLANLAMA ALANI YAKIN ÇEVRESİ MER'İ İMAR PLANLARI

Muğla İli 25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonunda da **Enerji Üretim-Dağıtım ve Depolama** ile ilgili **5.20.1.3** hükmünde “*Hidroelektrik Santralleri (HES), Güneş Enerji Santralleri (GES), Rüzgâr Enerji Santralleri (RES), Dalga Enerjisi Santralleri (DES) vb. gibi enerji üretim sahalarında ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.*” denilmektedir.

Görsel 14: Onaylı Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu

9. MÜLKİYET BİLGİSİ

HES-1, HES-2 ve HES-3 Santral sahalarının tamamı, HES-5 Santral sahasının da bir kısmı orman alanlarında kalmakta olup, Muğla Orman Genel Müdürlüğü'nün 12.04.2021 tarih ve 884760 sayılı yazı eki 16.02.2021 tarih ve 302521 sayılı **Orman Ön İzin Oluru** ile kiralanmıştır.

T.C.
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Muğla Orman Bölge Müdürlüğü
Dalaman Orman İşletme Müdürlüğü

Sayı : E-85859786-255.03[255.03]-884760 12.04.2021
Konu : Dalaman HES 278.467,00 m2 Hk.

AYDEM YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş. NE
Adalet Mah. Hasan Gönüllü Bulvarı No:15/1 20040 Merkezefendi DENİZLİ

İlgi:17.03.2021 tarih ve 0125 sayılı yazımız.
İlgi yazımızla istenilen, Dalaman HES 278.467,00 m2 alanı sahaya ait evraklar düzenlenerek yazımız ekinde gönderilmiştir.
Bilgilerinize rica ederim.

Önder MUTLU
İşletme Müdürü

Ek: 1 Ad. Olur ve Ekleri. (9 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 3AFF8D77-237D-4D2A-A4D4-328C43916A44 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ogm-ebys>
Muğla Orman Bölge Müdürlüğü/Dalaman Orman İşletme Müdürlüğü Bilgi için: Musa DUMAN
Dalaman/MUĞLA Kadrolu İşçi
Telefon No:0(252) 697 60 01-02 Belge Geçer No:0(252) 697 60 03
e-posta:dalamanisl@ogm.gov.tr internet adresi:muglaobm.gov.tr

Görsel 15: Orman Ön İzin Belgeleri

T. C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Orman Genel Müdürlüğü
İzin ve İrtifak Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-55690203-020-302521
Konu : AYDEM YENİLENEBİLİR ENERJİ
ANONİM ŞİRKETİ'nin 278467m²'lik
Talebine ait Ön İzin Ohuru
(TALEP2020-10899)(2230-1)

16.02.2021

BAKANLIK MAKAMINA

Dosya No :22-11-21-00227
İzin Sahibi :AYDEM YENİLENEBİLİR ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ
İzin Konusu :DALAMAN I-II-III-IV-V HES Projesi kapsamında ön izin talebi
Toplam İzin Alanı(m²) :278.467,00 m² İli : Muğla
Orman Bölge Müdürlüğü :MUĞLA İlçesi : Dalaman, Ortaca, Köyceğiz
Orman İşletme Müdürlüğü :DALAMAN Köyü/Mevkii: Kızılkaya, Taşlıburun, Çaylı, Pınar, Sazak
Orman İşletme Şefliği ve Bölme Numaraları :BAHTIYAR: 10, DALAMAN: 1, ORTACA: 27, 11, 29, 4, 5, 40, 5, 6, 41, 7, 8
Lisans No :EÜ/386-4/491
İzin Süresi :24 Ay İzin Bitiş Tarihi :

İzin No	İzin Türü	Kullanım				Talep
		Mevcut Alan(m ²)	Değişikliği Alan(m ²)	Koordinat Değişikliği Alan(m ²)	İptal Edilen Alan(m ²)	
2020-48-725-176-00016	Hidroelektrik santrali					278.467,00
Toplam						278.467,00

Yukarıda mevkii, durumu ve yüzölçümü gösterilen orman sayılan alanda belirtilen maksatla Aydem Yenilenebilir Enerji A. Ş. adına EÜ/386-4/491 nolu üretim lisanslı Dalaman I-II-III-IV-V HES Projesi kapsamında ön izin talep edilmektedir.

Talebin mahallinde inceletirilmesi sonucunda Muğla Orman Bölge Müdürlüğüne gönderilen 17.06.2020 tarihli izin raporunda; söz konusu sahada şirketin önceki unvanı olan Bereket Enerji Üretim A.Ş. adına eski lisans ile Dalaman I-II-III-IV-V HES Projeleri kapsamında 5 adet kesin izin verilmiş olduğu, verilen kesin izin sahası ile fiili olarak tesis kurulan alanlar arasında farklılık olduğu,

Belge Doğrulama Kodu : DSQNRKSU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Beştepe Mahallesi Söğütözü Caddesi No:8/1 06560 Yenimahalle/ANKARA

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ogm-ebys>

İzin ve İrtifak Dairesi Başkanlığı Telefon No: 0312 2903172 Belge Geçer No: 0312

Bileti için: Sema TOKER

2963174

Mühendis

e-posta: -- internet adresi:www.ogm.gov.tr

Görsel 16: Orman Ön İzin Belgeleri

tespit üzerine fiili olarak kullanılan alan için ön izin talep edildiği, ön izin verilmesi halinde hazırlanacak imar planı ile bu alan için kesin izin talep edileceği ve fiili duruma uygun olmayan alanların izninin iptal edileceği belirtilmiş olup, 278.467,00 m² ormanlık alanda 6831 sayılı Orman Kanununun 17/3 maddesi gereğince ön izin verilmesinde sakınca olmadığı bildirilmiştir.

Uygun görülmesi halinde; Muğla İli, Dalaman, Ortaca, Köyceğiz İlçeleri, Kızılkaya, Taşlıburun, Çaylı, Pınar, Sazak Mahalleleri sınırlarında 18.04.2014 tarihli ve 28976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliğine göre, DSİ Genel Müdürlüğünün 21.10.2019 tarih ve 676037 sayılı yazılarındaki şartlara uyulması, izin raporuna konu bedellerin yatırılması ve noter tasdikli taahhüname verilmesi kaydıyla, Aydem Yenilenebilir Enerji A. Ş. adına, Dalaman I-II-III-IV-V HES Projeleri kapsamında, 278.467,00 m² ormanlık alanda 24 Ay süreyle bedelli ön izin verilmesini, OLUR'lara arz ederim.

Hayati ÖZGÜR
Genel Müdür Yardımcısı

Uygun görüşle arz ederim.
Bekir KARACABEY
Genel Müdür

OLUR
Ayşe Aysin İSİKGECE
Bakan a.
Bakan Yardımcısı

- Ek:
- 1 - Müracaat Dilekçesi
  - 2 - Lisans belgesi
  - 3 - ÇED Yazısı
  - 4 - Değerlendirme Formu
  - 5 - Koordinat listesi
  - 6 - 1/1000 ölçekli vaziyet planı
  - 7 - Mescere haritası
  - 8 - 1/25000 ölçekli hassas yerler haritası
  - 9 - 1/25000 ölçekli harita veya kr
  - 10 - Orman Kadastro haritası
  - 11 - Orbis - Talep Haritası KML
  - 12 - Orbis - İzin Sahibi Daha Önceki Olurlar
  - 13 - Orbis - İzin Talebi Safahatı
  - 14 - Orbis - İzin Raporu
  - 15 - DKMP Görüşü
  - 16 - DSİ Görüşü

Aydem Yenilenebilir Enerji A.Ş. ait
278.467,00 m²'lik HES için OLUR'dur.

08.04.2021

Ceylan ALTUN
Ortaca Orman Bölge Şefi

Belge Doğrulama Kodu : DSQNRKSU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ogm-ebys>

Beştepe Mahallesi Söğütözü Caddesi No:8/1 06560 Yenimahalle/ANKARA

İzin ve İrtifak Dairesi Başkanlığı Telefon No: 0312 2963172 Belge Geçerli No: 0512

Bileti için: Semra TOKER

2963174

Mühendis

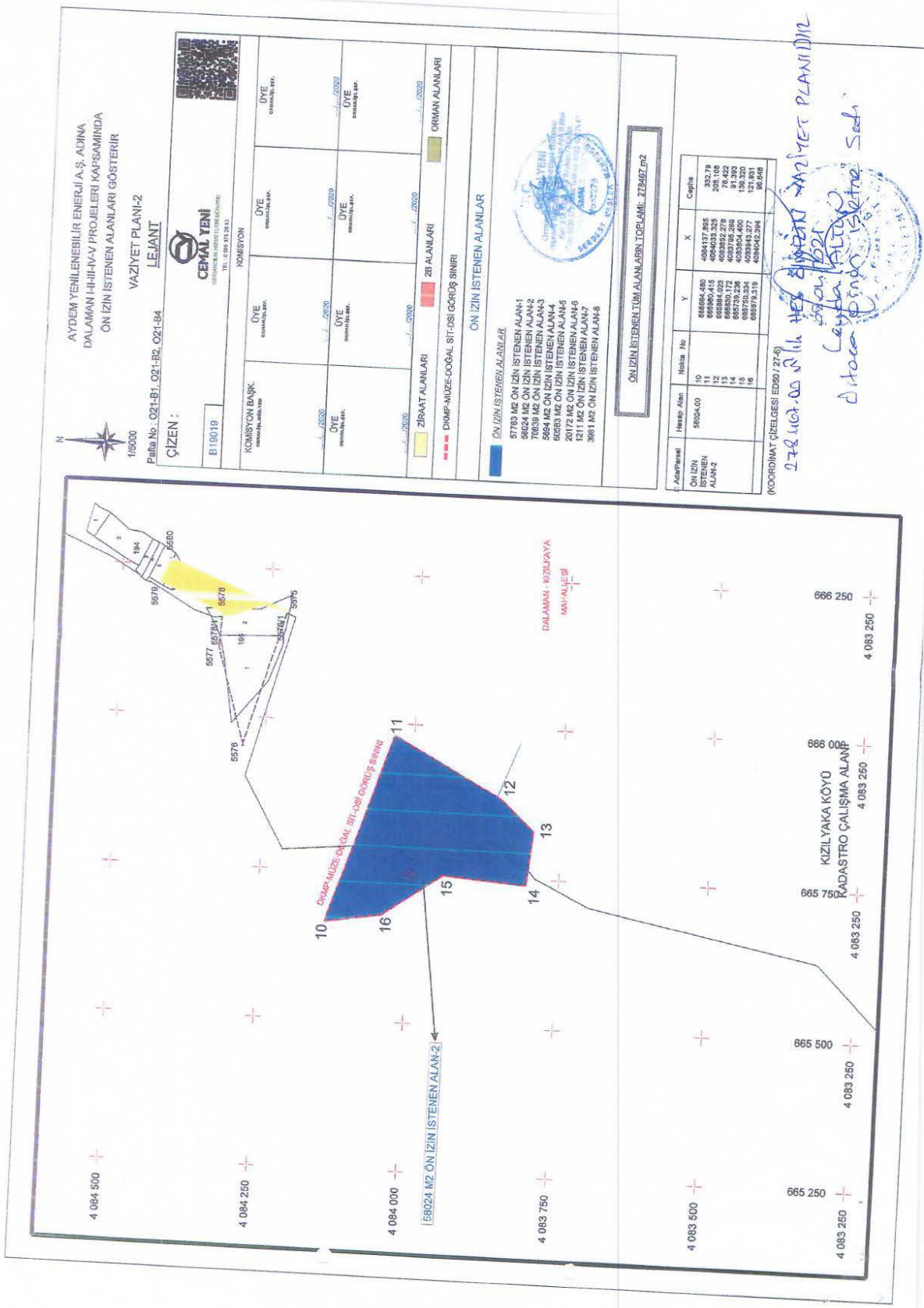
e-posta: -- internet adresi:www.ogm.gov.tr

Görsel 17: Orman Ön İzin Belgeleri

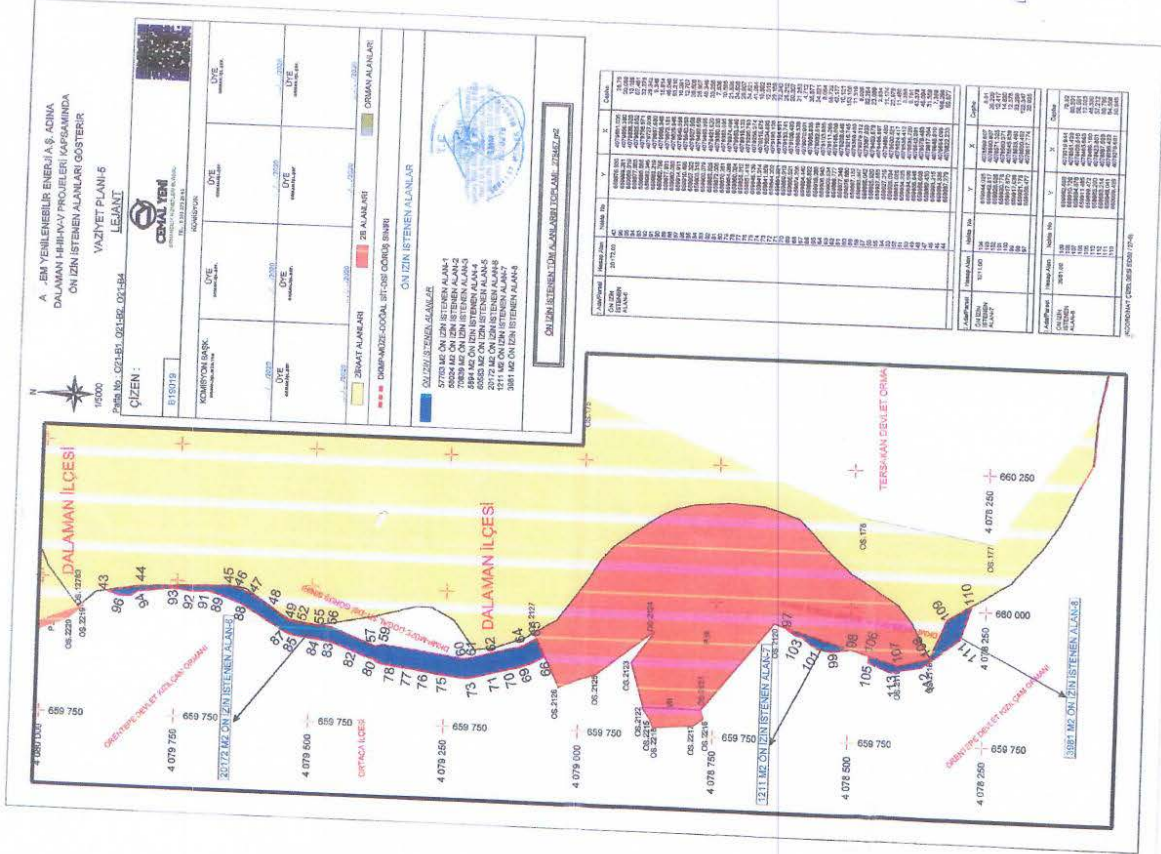

Görsel 20: Orman Ön İzin Belgeleri

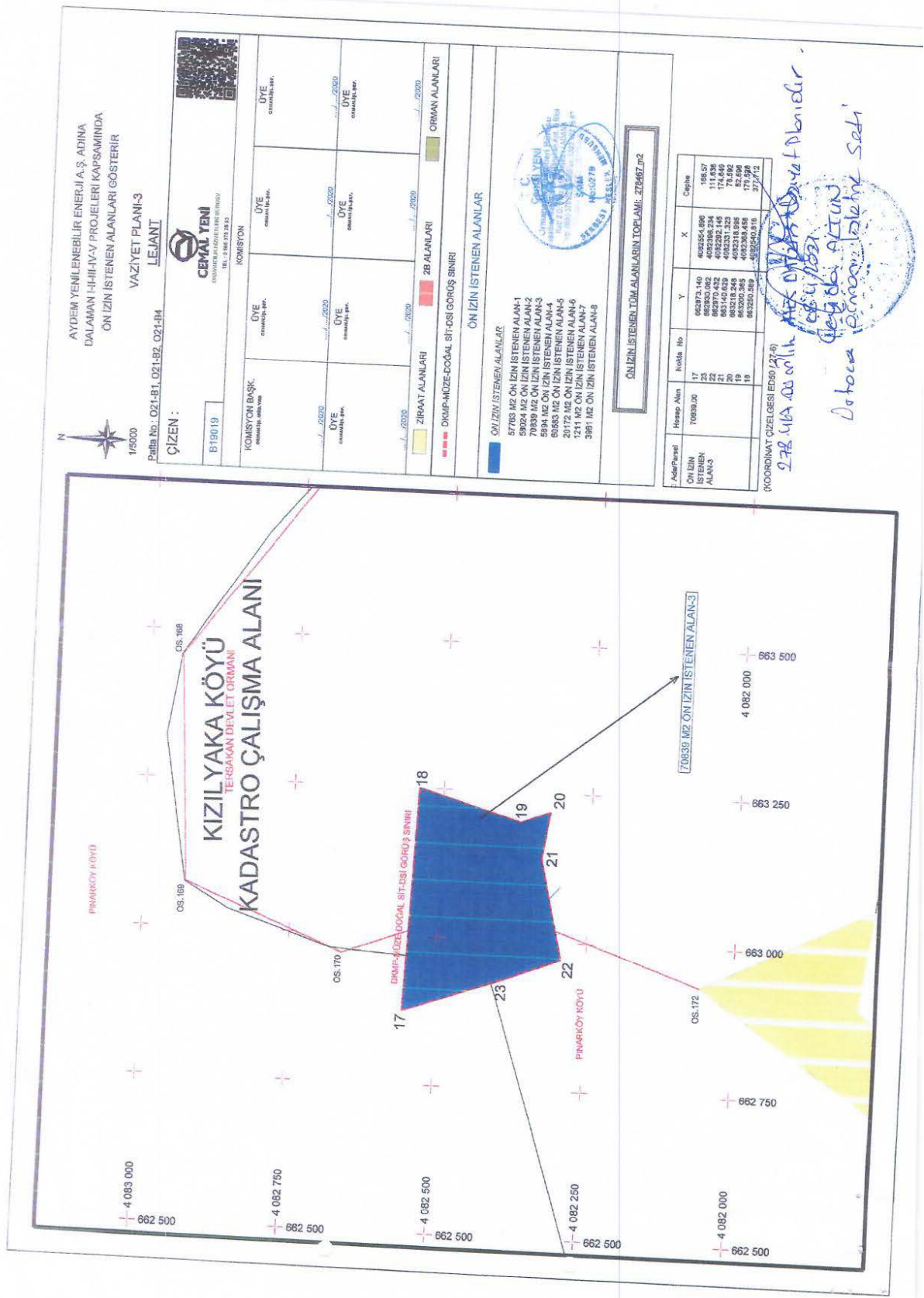

27.11.2020
Söğüt
Cemal Yeni
Ortaça Dalaman İlçesine Sahi

Görsel 22: Orman Ön İzin Belgeleri

Görsel 23: Orman Ön İzin Belgeleri

Planlama alanı içerisinde güneyde yer alan HES-5 santral sahası içerisinde yer alan, Ortaca İlçesi, Çaylı Mahallesi'nde, tapunun 1092 ada, 3 parsel numarasında kayıtlı taşınmaz Maliye Hazinesi mülkiyetinde, 551 ada, 45 parsel numarasında kayıtlı taşınmaz özel mülkiyette, tapunun 551 ada, 3 parsel numarasında kayıtlı taşınmaz da Orman Genel Müdürlüğü mülkiyetindedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ TAPU SENEDİ

TAŞINMAZ BİLGİLERİ	İl: MUĞLA		
İlçe: ORTACA			
Mahalle/Köy: ÇAYLI M			
Mevki: DOMUZ DERESİ ÇATAĞI			
Ada: 551	Parsel: 45		
Yüz Ölçümü: 20.498,23 m2	Çizim/Sayfa No: 19/1817		
Niteleşti: TARLA			

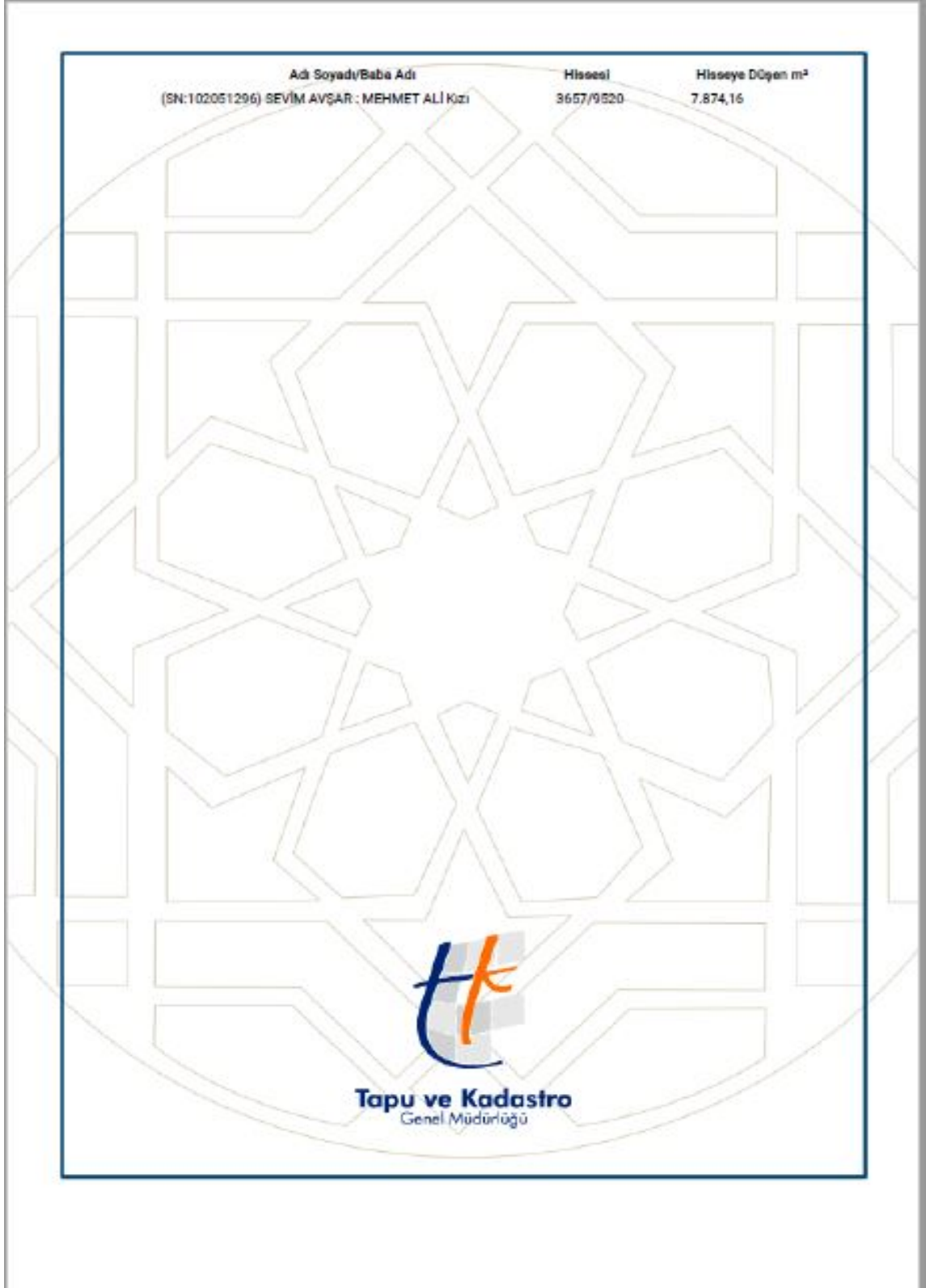
MALİK BİLGİLERİ	Adı Soyadı/Baba Adı:	Hissesi:	Hissesiyle oluşan m ² :
	(SN:102051297) KADİR SALAR : MEHMET ALİ Oğlu	1219/9520	2.624,72
	(SN:102051299) GÜLSÖM ÖZTÜRK : MEHMET ALİ Kızı	1219/9520	2.624,72
	(SN:102051300) SEVDİYE AVCI : MEHMET ALİ Kızı	1219/9520	2.624,72
	(SN:102051301) AYNUR KUNDAKÇI : MEHMET ALİ Kızı	1219/9520	2.624,72
	(SN:171472707) CEYHAN SALDANLI : BURHANETTİN Oğlu	141/1360	2.125,18

TESCİLE İLİŞKİN BİLGİLER	Tapınmaz No:	Edinme Nedeni:	İşlem Bedeli:
	108993858 - AnaTaşınmaz	İhtaz İşlemi (TSM)	
	Konum Bilgisi: 	Tescil Tarihi/Yevmiye No: 18.09.2020 - 2273	Siciline Uygundur Veriliş Tarihi: 02.08.2021 Web-Tapu Sistemi Üzerinden Üretilmiştir. Resmi Belgedir.

Bu belgeyi akıllı telefonunuzdan karekod tarama programları ile yukarıdaki barkodu taratarak; veya Web Tapu anasayfasından (<https://webtapu.tkgm.gov.tr> adresinden) hAtz8Gf3Zo6 kodunu Online İşlemler alanına yazarak doğrulayabilirsiniz.

Mülkiyetin dışındaki ayrı ve şahsi haklar ile parfi ve belitmeler için tapu siciline müracaat edilmeli gerekmektedir.

Görsel 24: Tapu

Görsel 25: Tapu

TAPU KAYIT BİLGİSİ

Zemin Tipi:	AnaTasınmaz	Ada/Parsel:	551/45
Taşınmaz Kimlik No:	108993858	AT Yüzölçüm(m2):	20498.23
İl/İlçe:	MUĞLA/ORTACA	Bağımsız Bölüm Nitelik:	
Kurum Adı:	Ortaca	Bağımsız Bölüm Brüt Yüzölçümü:	
Mahalle/Köy Adı:	ÇAYLI Mah.	Bağımsız Bölüm Net Yüzölçümü:	
Mevkii:	-	Blok/Kat/Giriş/BBNo:	
Cilt/Sayfa No:	19/1817	Arsa Pay/Payda:	
Kayıt Durum:	Aktif	Ana Taşınmaz Nitelik:	TARLA

MÜLKİYET BİLGİLERİ

(Hisse) Sistem No	Malik	El Birliği No	Hisse Pay/ Payda	Metrekare	Toplam Metrekare	Edinme Sebebi-Tarih-Yevmiye	Terkin Sebebi-Tarih-Yevmiye
521787461	(SN:102051297) KADİR SALAR : MEHMET ALİ Oğlu	-	1219/9520	2624.72	20498.23	İfraz İşlemi (TSM) 18-03-2020 2273	-
521787462	(SN:102051299) GÜLSÜM ÖZTÜRK : MEHMET ALİ Kızı	-	1219/9520	2624.72	20498.23	İfraz İşlemi (TSM) 18-03-2020 2273	-
521787463	(SN:102051300) SEVDİYE AVCI : MEHMET ALİ Kızı	-	1219/9520	2624.72	20498.23	İfraz İşlemi (TSM)	-

1 / 2

Görsel 26: Tapu

						18-03-2020 2273	
521787464	(SN:102051301) AYNUR KUNDAKÇI : MEHMET ALİ Kızı	-	1219/9520	2624.72	20498.23	İfraz İşlemi (TSM) 18-03-2020 2273	-
521787465	(SN:171472707) CEYHAN SALDANLI : BURHANETTİN Oğlu	-	141/1360	2125.18	20498.23	İfraz İşlemi (TSM) 18-03-2020 2273	-
521787466	(SN:102051296) SEVİM AVŞAR : MEHMET ALİ Kızı	-	3657/9520	7874.16	20498.23	İfraz İşlemi (TSM) 18-03-2020 2273	-

Bu belgeyi akıllı telefonunuzdan karekod tarama programları ile aşağıdaki barkodu taratarak; veya Web Tapu anasayfasından (<https://webtapu.tkgm.gov.tr> adresinden) NPC0xJX-5Gv kodunu Online İşlemler alanına yazarak doğrulayabilirsiniz.

2 / 2

Görsel 27: Tapu

Planlama sahasında Orman Ön İzin Olur alanına giren kısımlara ilişkin Ön İzin Oluru ED50, 6 derece olarak düzenlenmiştir. Ancak, 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı teklifine altık olarak hazırlanan güncel Halihazır Harita Paftaları ITRF96, 3 derece koordinat sisteminde olduğu için gerekli dönüşümler yapıldığında toplam orman izinli alan yüzölçümü ile dönüşüm farklılıkları oluşmaktadır.

Aşağıdaki tabloda tüm tesisleri için dönüşüm farklılıklarından oluşan alanlar karşılaştırmalı olarak verilmektedir.

Tesis Adı	Orman Ön İzin Oluru Alanı (ED50, 6 Derece)	Teklif Plan Alanı (ITRF96, 3 Derece)
HES-1	57.763,00	58.100,48
HES-2	58.024,00	58.045,32
HES-3	70.839,00	70.867,22
HES-5	25.364,00	25.376,63

Tablo 1: Orman Ön İzin Alanları Dönüşüm Farklılıkları

10. RESMİ KURUM VE KURULUŞ GÖRÜŞLERİ

Yürürlükteki 3194 sayılı İmar Kanunu ile Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri ve Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu uyarınca 1/5000 Ölçekli Nazım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarının hazırlanabilmesi için gerekli görülen resmi kurum ve kuruluşların görüşleri sorulmuş olup toplanan görüşler rapor eki sayısal ortamda sunulmaktadır.

11. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED)

Planlama alanında kurulu olan tesislere (HES 1, HES 2, HES 3, HES 4 (Onaylı İmar Planı Mevcut) ve HES 5) ilişkin Mülga Çevre Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü'nün **12.06.1998** tarih ve 4644 sayılı yazısı ile "**ÇED Olumlu Belgesi**" verilmiştir.

T.C.

ÇEVRE BAKANLIĞI

Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü

SAYI : B 19 0 ÇED 0 12 00 06/ 1418-4644
KONU : Dalaman HES Tesisleri.

12 ...

BEREKET ENERJİ SAN. VE TİC.A.Ş.'NE
Sarılar Mah. 493. Sok. Mesubey İşhanı No:33 DENİZLİ

İLGİ: Bereket Enerji A.Ş. adına Aktan Müh Proj İnş San ve Tic.A.Ş.'nin 09.01.1998 tarih ve bila sayılı yazısı.

Muğla İli, Dalaman İlçesi, Aşağı Dalaman Havzası üzerinde kurulması planlanan HES 1, HES 2, HES 3, HES 4 ve HES 5'ten oluşan Hidroelektrik Santralleri (HES) ile ilgili olarak hazırlanan ve ilgede kayıtlı yazı ekinde Bakanlığımıza sunulan ÇED Raporunun incelenip değerlendirilmesi amacıyla oluşturulan komisyon çalışmalarını 31.03.1998 tarihinde sona ermiştir.

Söz konusu faaliyete ilişkin Nihai ÇED Raporu ve ekleri, inceleme-değerlendirme süreci içerisinde komisyona sunulan bilgi ve belgeler Bakanlığımızca incelenmiş, komisyon üyelerince yapılan değerlendirmeler, 07.02.1993 tarih ve 21489 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliğinin 15. maddesi uyarınca 04.03.1998 tarihinde yörede düzenlenen "Halkın ÇED Sürecine Katılımı Toplantısı"na müteakip mahallinde yapılan tetkikler de dikkate alınarak;

- Nihai ÇED Raporu ve eklerinde taahhüt edilen tüm hususlara uyulması,
  - 2872 sayılı Çevre Kanunu'na istinaden yürürlüğe giren;
  - 02.11.1986 tarih ve 19269 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Hava Kalitesinin Korunması",
  - 11.12.1986 tarih ve 19308 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Gürültü Kontrolü",
  - 04.09.1988 tarih ve 19919 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Su Kirliliği Kontrolü",
  - 14.03.1991 tarih ve 20814 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Katkı Atıklarının Kontrolü",
  - 07.02.1993 tarih ve 21489 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Çevresel Etki Değerlendirmesi" Yönetmeliklerinde yer alan ilgili hükümlere uyulması,
  - Diğer ilgili kurum ve kuruluşlarca mer'î mevzuat çerçevesinde öngörülen tüm izin ve tedbirlerin alınması;
  - Faaliyet sahibinin her hangi bir nedenle (devir, satış, işletmecilik vb.) değişmesi halinde, Nihai ÇED Raporundaki yükümlülüklerin yeni faaliyet sahibince de aynen kabul ve taahhüt edilmesini sağlanması.
- kayıtlı anılan faaliyetin gerçekleştirilmesinde Bakanlığımızca sakınca bulunmamaktadır.
Bakanlığımızca görüşünü belirten bu yazı, 07.02.1998 tarih ve 21489 sayılı ÇED Yönetmeliğinin 22. maddesi gereğince "ÇED Olumlu Belgesi" ne kaim olmak üzere verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Dr. Yuvuz CABBAR
Bakan
Genel Müdür

EKLER:
EK-1 Nihai ÇED Raporu. (EK kopyası.)
EK-2 Taahhütname. (EK kopyası.)
EK-3 Dağıtım Listesi.

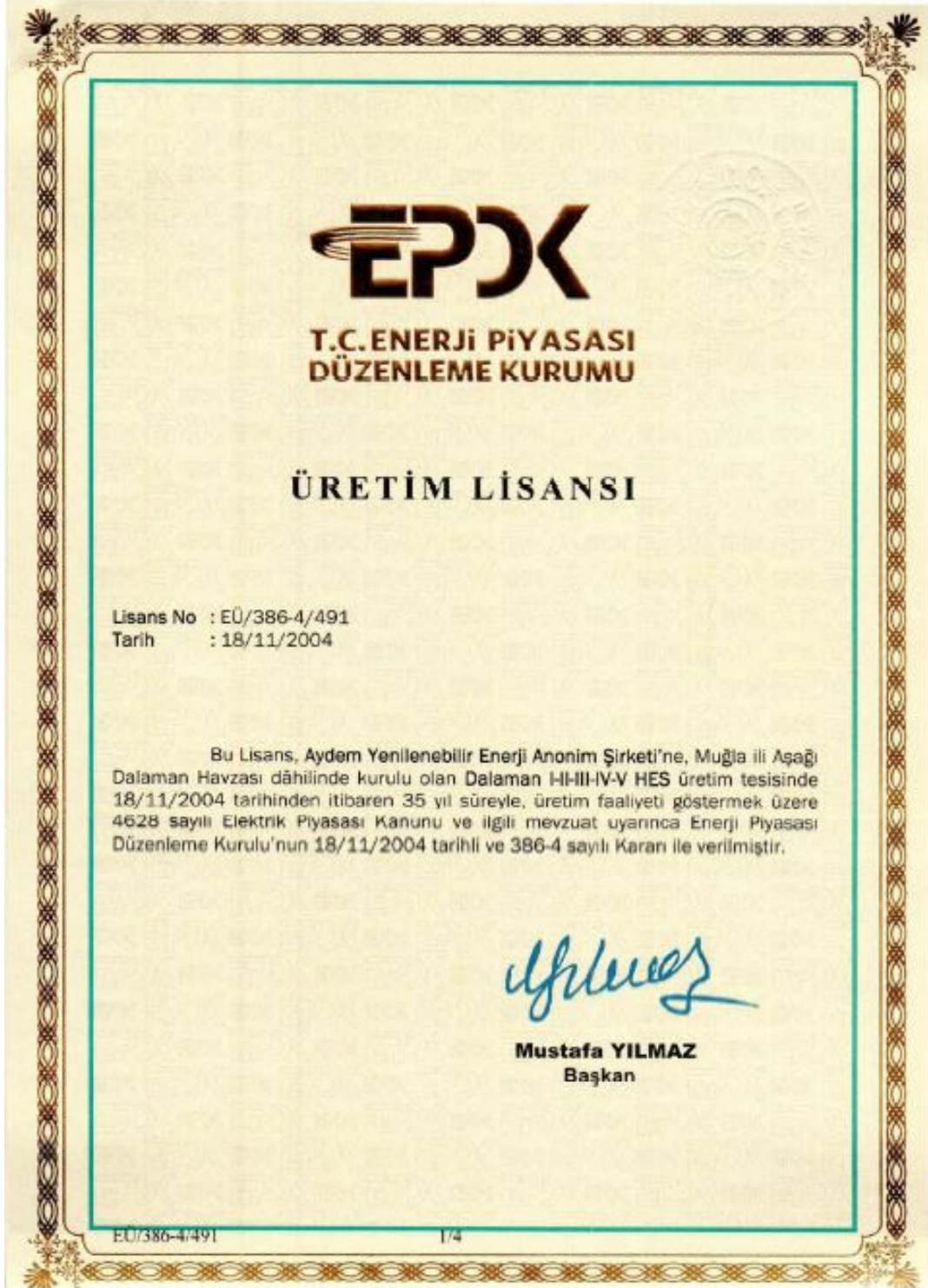
Adres : Eskişehir Yolu 8. Km. Bilkent Kavşağı 06100 - ANKARA
Tef : 0 (312) 287 99 63 (3 Hat) Faks : 0 (312) 286 22 71

Görsel 28: ÇED Görüşü

12. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (EPDK) LİSANS

Planlama alanında kurulu olan tesislere ilişkin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'nın **18.11.2004 tarih ve EÜ/386-4/491 Lisans Numarası** ile üretim faaliyetine izin verilmiştir.

Görsel 29: EPDK Üretim Lisansı

ÖZEL HÜKÜMLER

1- Üretim tesisine ilişkin bilgiler

Bu lisans, Aydem Yenilenebilir Enerji Anonim Şirketi'ne ait ve bilgileri aşağıda yer alan Dalaman I-II-III-IV-V Hidroelektrik Santrali üretim tesisleri için verilmiştir:

İli	: Muğla
İlçesi	: Dalaman - Köyceğiz - Ortaca
Bildirim adresi	: Adalet Mah. Hasan Gönüllü Biv. No:15/1 Merkezefendi/DENİZLİ
Tesis tipi	: Kanal tipi
Ünite sayısı	: Dalaman I : 3 adet Dalaman II : 3 adet Dalaman III : 3 adet Dalaman IV : 3 adet Dalaman V : 3 adet
Ünite kurulu güçleri	: Dalaman I : (2685 + 2685 + 2685) kW _n , (2500 + 2500 + 2500) kW _e Dalaman II : (2685 + 2685 + 2685) kW _n , (2500 + 2500 + 2500) kW _e Dalaman III : (2685 + 2685 + 2685) kW _n , (2500 + 2500 + 2500) kW _e Dalaman IV : (2685 + 2685 + 2685) kW _n , (2500 + 2500 + 2500) kW _e Dalaman V : (2685 + 2685 + 2685) kW _n , (2500 + 2500 + 2500) kW _e
Tesis toplamı kurulu güçü	: 40,2 MW _n / 37,5 MW _e
Öngörülen ortalama yıllık üretim miktarı	: 179.079.000 kWh/yıl (Dalaman I-II-III-IV-V toplamı)
: 31,5 kV Dalaman TM	
Tesis tamamlanma süresi	: Dalaman II-III-IV-V HES işletmede Dalaman I HES için 10 Nisan 2005

2- Lisansın yürürlüğe girmesi

Bu lisans, 18/11/2004 tarihinde yürürlüğe girer ve lisans sahibinin bu lisans kapsamındaki hak ve yükümlülükleri, lisansın yürürlük tarihinden itibaren geçerlilik kazanır.

3- Lisansın süresi

Bu lisans, yürürlük tarihinden itibaren 35 yıl süreyle geçerlidir.

EÖ/386-4/491

2/4

Görsel 30: EPDK Üretim Lisansı

4- Tüzel kişilikte yüzde on ve üzerinde doğrudan veya dolaylı pay sahibi olan gerçek ve tüzel kişiler

Doğrudan Pay Sahibi Ortaklar	Pay Oranı (%)
- Aydem Enerji Yatırımları A.Ş.	99,971
Dolaylı Pay Sahibi Ortaklar	Pay Oranı (%)
- Bereket Enerji Grubu A.Ş.	99,971
- Ceyhan SILDANLI	72,680
- Ali YAĞLI	23,795

5- Lisansla yapılan tadiller

Sıra No	Tadilin		Tarihi ve Sayısı
	Kapsamı		
1	Biyi No: 1/1 Rst: 2 değişmiştir.		14/04/2009 - 371 (Başkanlık Oluru)
2	Tüzel kişilikte yüzde on ve üzerinde doğrudan veya dolaylı pay sahibi olan gerçek ve tüzel kişiler: Gerçek kişilerin adı ve soyadı Ceyhan SILDANLI % 65,64 (Dolaylı) Ali YAĞLI % 23,17 (Dolaylı) Tüzel kişiliğin ünvanı Elsan A.Ş. % 49,66 (Doğrudan) Tümaş A.Ş. % 49,66 (Doğrudan) değişmiştir.		15/12/2015- 45658 (Başkanlık Oluru)
3	Tüzel kişilikte yüzde on ve üzerinde doğrudan veya dolaylı pay sahibi olan gerçek ve tüzel kişiler: Gerçek kişilerin adı ve soyadı Ceyhan SILDANLI % 72,33 (Dolaylı) Ali YAĞLI % 23,74 (Dolaylı) Tüzel kişiliğin ünvanı Elsan A.Ş. % 49,76 (Doğrudan) Tümaş A.Ş. % 49,76 (Doğrudan) değişmiştir.		22/12/2016 46775 (Başkanlık Oluru)
4	Tüzel kişilikte yüzde on ve üzerinde doğrudan veya dolaylı pay sahibi olan gerçek ve tüzel kişiler: Gerçek kişilerin adı ve soyadı Ceyhan SILDANLI % 72,70 (Dolaylı) Ali YAĞLI % 23,80 (Dolaylı) Tüzel kişiliğin ünvanı Elsan A.Ş. % 43,76 (Doğrudan) Tümaş A.Ş. % 49,76 (Doğrudan) Bereket Enerji Grubu A.Ş. % 93,52 (Dolaylı) değişmiştir.		26/08/2016- 33168 (Başkanlık Oluru)
5	Bildirim adresi : Gazî Mustafa Kemal Bulvarı 15 Mayıs Mahallesi 832 sokak No:2 75. Yıl Esnaf Sarayı Kat:2 DENİZLİ değişmiştir.		09/06/2018 - 22465 (Başkanlık Oluru)
6	Üretim tesisine ilişkin bilgiler		07/01/2020

EÜ/386-4/491

3/4

Görsel 31: EPDK Üretim Lisansı

	Tesis tipi : HES değiştirilmiştir.	784 (Başkanlık Olur'u)
7	Üretim tesisine ilişkin bilgiler Şirket Ünvanı: Bereket Enerji Üretim Anonim Şirketi Bildirim adresi: Asmalıevler Mahallesi Taşgeçit Cad. No:2 Pamukkale/DENİZLİ değiştirilmiştir.	06/02/2020- 7097 (Başkanlık Olur'u)
8	Tüzel kişilikte yüzde on ve üzerinde doğrudan veya dolaylı pay sahibi olan gerçek ve tüzel kişiler: Gerçek kişilerin adı ve soyadı Ceyhan SALDANLI Ali YAĞLI Tüzel kişinin Ünvanı Bereket Enerji Grubu AŞ değiştirilmiştir.	Hisse oranı % 72,680 (Dolaylı) % 23,74 (Dolaylı) Hisse oranı % 99,971 (Doğrudan) 11/02/2020 - 8000 (Başkanlık Olur'u)

EÜ/386-4/491

4/4

Görsel 32: EPDK Üretim Lisansı

13. ULAŞIM VE TRAFİK ETÜT RAPORU

Planlama çalışmalarına altlık olarak kullanılması amacıyla; plan onama sınırı içerisinde yer alan **santral alanının yaratacağı trafik taleplerinin tahmini ve bu trafiğin**

olası etkilerinin belirlenmesi amacıyla detaylı **Ulaşım ve Trafik Etüdü** hazırlanmış olup, rapor ekinde sunulmaktadır.

14. PLAN KARARLARI/GEREKÇELERİ

Bilindiği üzere günümüzde yaşamın var olduğu sürece insanoğlu olarak sürekli enerjiye ihtiyacımız olacaktır. İnsanoğlu, geçmişten günümüze kadar sosyal-kültürel gelişmişlik, çevreye duyarlılık, teknolojik gelişmeler, sürekli gelişen teknik/mühendislik birikimleri ile bir şekilde enerji elde etmeyi başarmıştır. Öncelikli olarak en çok kullanılan enerji türleri petrol, kömür ve doğalgaz olarak bilinmektedir. Fakat bu enerji kaynaklarının tükenebilir olması, belirli bölgelerden elde edilebiliyor olması, nakil maliyetleri, çevre kirlilikleri vb. nedenlerden dolayı bizi alternatif enerji kaynakları bulmaya zorlamıştır.

Hızla gelişen teknoloji ve Ar-Ge çalışmalarıyla güneş panellerinin güneş ışınlarından elde ettiği Güneş Enerjisi, atom çekirdeklerin nükleer reaktörlerde parçalanması ile açığa çıkan Nükleer Enerji, bitki ve hayvan atıklarından elde edilen Biyoenerji, rüzgâr gücünden elde edilen Rüzgâr Enerjisi, her yerde bulunabilmesiyle hidrojenin hammadde olarak kullanıldığı Hidrojen Enerjisi, yeraltı derinliklerinde fay hatlarından ısının buhar ya da sıcak su olarak çıkması/çıkarılması ile Jeotermal Enerji, okyanuslarda suların yüksek ve alçak olduğu zamanlar arasındaki farklardan çıkan enerjinin kullanıldığı Gel-Git Enerjisi, denizlerde rüzgârların etkisiyle oluşan dalgalardan elde edilen Dalga Enerjisi gibi çeşitli alternatif enerji kaynakları ve bu kaynaklardan enerji elde edebilme teknikleri geliştirilmiştir.

Yukarıda belirtilen enerji kaynaklarının hepsinin sıfır risksiz, çok düşük maliyetli, çok yakın zamanda tüm yenilenebilir enerji kaynaklarına alternatif olması beklenmemektedir. Çünkü bahse konu yenilenebilir enerji kaynaklarından enerji elde etme yöntem ve teknikleri günümüzde hala geliştirilmekte, üretim maliyetlerinin düşürülmesi gibi birtakım çalışmalar yapılmaktadır. Örneğin, nükleer enerji teknolojisi verimli bir enerji kaynağı olmasında rağmen yüksek risklerinden dolayı günümüzde hala tartışılmaktadır. Dere yataklarına kurulan ve suyun doğal akışından faydalanmak suretiyle elde edilen hidroelektrik santraller, bölgede yaşayan habitatı olumsuz etkileyecek şekilde projelendirilmesi de günümüzde tartışma konusudur. Yine rüzgâr türbinlerinin uygun projelendirilmediğinde ses etkilerinden dolayı bölgede yaşayan canlıları olumsuz etkileyebileceği, kuşların göç yollarında tesis edilen türbinlerin de kuş ölümlerinde neden olabileceği tartışma konusudur. Güneş enerjisi panellerinin dahi hatalı projelendirilmesi, kuşların göç yollarında tesis edilmesi, kuş ölümlerine neden olabilmektedir.

Özetle; bahsedildiği üzere hiçbir enerji üretimi sıfır riskli, çok düşük maliyetli, her coğrafyada sürekli kullanılabilir değildir. Hem yenilenebilir hem de fosil yakıt enerji kaynaklarından enerji elde edilmeye çalışıldığında ya çevre kirliliği, kaynak yetersizliği, nakil maliyetleri ya da yüksek teknik donanım, ileri mühendislik, kapsamlı ar-ge çalışmaları gereklilikleri, yüksek maliyet gibi parametreler ortaya çıkmaktadır. Yaşam devamlılığımızın zorunlu olduğu sürece enerjiye de bağımlılığımız zorunlu olacaktır. Önemli olan husus; tüm bu enerji kaynaklarının hangilerinin ne ölçüde kullanılmasının iklim değişiklikleri, sosyal, kültürel, ekonomik, çevresel, teknik açıdan gerekli araştırmaların yapılarak tespit edilmesi, bu doğrultuda da tercih edilmesi olacaktır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının ülkeler ve devletler açısından oldukça önemli bir konuma geldiği günümüzde bu konuda yapılan çalışmalar da hızlanmış durumdadır. Özellikle son yıllarda ülkemiz enerji sektöründe büyük atılımlar gerçekleştirmekte ve sektörün

iyileştirilmesi adına birçok çalışma yapılmaktadır. Çünkü Türkiye yenilenebilir enerji kaynakları açısından büyük bir potansiyele sahiptir.

Enerji sektörü ülke genelinde olduğu gibi Güney Ege Bölgesi'nde (Aydın, Denizli, Muğla) de kalkınma politikaları açısından oldukça stratejik bir alan niteliğindedir. Bölgedeki sanayi, tarım ve turizm faaliyetlerinin yoğunluğu ve nüfus artışı ile birlikte enerji ihtiyacı yıldan yıla artış göstermektedir. Bölgenin nüfusu ve mevcut ekonomik faaliyetler göz önüne alındığında enerjiye olan ihtiyacın yıl bazında dalgalanmalar gösterse dahi artış göstereceği öngörülmektedir. Bu noktada enerji talebinin sürdürülebilir biçimde karşılanabilmesi için ulusal politikalar ve küresel yönelimlerde de önemli bir yere sahip yenilenebilir enerji kaynaklarından mümkün olan en yüksek ölçüde faydalanılması gereği ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizin de enerjide dışarıya bağımlılığını göz önünde bulundurursak, mevcut yenilenebilir enerji potansiyellerinin, doğru planlama yaklaşımlarıyla, koruma-kullanma dengesi gözetilerek değerlendirilmesi hem ölçek ekonomisi hem de sürdürülebilir bir gelecek için büyük bir önem arz etmektedir.

Yenilenebilir enerji üretim tesislerinden olan Hidroelektrik Santrallerinde (HES), jeneratörlerin dönmesi, düşen suyun enerjisinden faydalanılarak gerçekleştirilir. Bu su doğrudan türbinin kanatlarına çarparak dönüşü sağlar. Elde edilecek elektrik gücü, suyundan faydalanılan nehrin akış hacmine, düşüş yüksekliğine bağlıdır. En uygun hidroelektrik santralleri, yeterli yağmurlarla beslenen ve akış eğimi büyük olan nehirler üzerine kurulur. Nehre yapılacak bir barajla, santralin sürekli çalışması için su biriktirilmiş olur. Barajdan sular cebri borularla türbine taşınır. Kullanılan türbinin türü su yüksekliğiyle yakından ilgilidir. Eğer düşüş yüksekliği 300 metreden büyükse, darbe türbinleri kullanılır. Bu türbin, yüksek hızdaki suyun türbinin dış çevresindeki kepeçlere vurmasıyla döndürülür. Eğer suyun yüksekliği 300 metreden düşükse, reaksiyon türbinleri kullanılır. Bu tip türbinlerde ise suyun yalnız hız enerjisinden değil, basıncından da faydalanılır. Su, türbini 100-200 devir/dakikada çevirdiği için ve buhar türbinleri 3600 devir/dakika çalıştığı için bu türbinlerin düzeni buhar türbinlerinden farklıdır.

Günün belirli saatlerindeki büyük elektrik ihtiyacını karşılamak için, değişik düzene sahip hidroelektrik santraller mevcuttur. Enerjiye talep çok olduğu zaman su üst seviyeden alt seviyeye düşürülerek enerji kazanılır. Enerjiye talep az olduğu zaman, fazla olan enerji ile pompa çalıştırılarak su alt seviyeden üste yükseltilir. Gel-git (med-cezir) olayının büyük olduğu yerlerde bu olaydan faydalanılır. Böyle ilk santral Fransa'da Rance Nehrinde 1966'da 240 MW güçle kurulmuş olup, 24 türbine sahiptir.

Dünyada her on yılda, enerji ihtiyacı yaklaşık olarak 2,5 kat artmaktadır. Buna karşılık ham enerji maddelerinde ise gittikçe bir azalma olmaktadır. Dünyada mevcut olan yer altı enerji kaynaklarından, Petrol ve her türlü maden kömürü ile doğalgaz miktarı ihtiyaç duyulan enerjiyi karşılamak için zamanla yeterli olmayacaktır.

Bundan dolayı mevcut enerji kaynaklarının geliştirilmesi yanında, yeni enerji kaynakları aranmaktadır. Bu kaynaklardan biri de ülkemizde mevcut olan su kaynaklarından en iyi şekilde faydalanmaktır. Mevcut su için bir bedel ödenmemektedir. Ayrıca en cazip tarafı ise zamanla bitme ihtimalinin olmayışındır. Bu avantajının yanında ilk yatırım maliyetinin çok fazla olması dezavantajıdır. Bu maliyet artışının nedeni ise tamamen suyun toplanması ve faydalı duruma getirilmesi için yapılan, uzun süreli yağış, su, jeolojik çalışmalarıdır.

Bütün bunlara rağmen; ilk yatırım yapıldıktan sonra, kullanılan su için bir masraf yapılmayacağı için üretilen enerjinin maliyeti çok ucuz olmakta ve diğer santrallerle göre de daha uzun ömürlü olmaktadır. Elektrik üretiminin yanında iyi projelendirilmeleri koşullarıyla taşkın ve baskınları önleme, sulama işlerini düzenleme, balıkçılığı geliştirme gibi birçok faydası vardır.

Hidroelektrik santrallerin diğer santrallere göre yakıt masrafları olmaması, yedekte kalsa bile kayıpların yok denecek kadar az olması, veriminin zamanla azalmaması, az sayıda çalışan gerektirmesi, enerjinin birim maliyetinin oldukça az olması, yük değişmelerine çok çabuk uygunluk göstermesi ve bakım ücretlerinin az olup yapısının basit ve sağlam olması gibi pek çok üstünlükleri bulunmaktadır.

Diğer yandan; elektrik enerjisi depo edilemez ama su depo edilerek elektrik dolaylı olarak depo edilebilir. Hidroelektrik santralleri diğer santrallere göre atık madde oluşturmamaktadır. Santral kurulma maliyeti yüksek olmasına karşın işletme maliyetleri çok düşüktür. Oluşan gölet sayesinde kurak iklimin geçerli olduğu yerlerde yağmurun artması ile bitki örtüsünün zenginleşmesi sağlanabilmektedir.

Muğla İli, Köyceğiz, Ortaca ve Dalaman İlçeleri sınırları içerisinde, Dalaman Çayı üzerinde kurulu olan **HES-1, HES-2, HES-3 ve HES-5** Hidroelektrik Santrallerine; eski adıyla Bereket Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, yeni adıyla Aydem Yenilenebilir Enerji Anonim Şirketi adına Mülga Çevre Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü'nün **12.06.1998** tarih ve 4644 sayılı yazısı ile "**ÇED Olumlu Belgesi**" verilmiş olup; Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'nun **18.11.2004 tarih ve EÜ/386-4/491 Lisans Numarası** ile üretim faaliyetine izin verilmiştir.

HES-1, 15.07.2005 tarihinde; HES-2, 14.12.2001 tarihinde; HES-3, 02.09.2000 tarihinde; HES-5, 13.12.2001 tarihinde işletmeye açılmış olup tüm tesisler halen faaliyetlerini sürdürmektedir.

HES-5 santralının orman sınırları içerisinde yer alan kısımları ile HES-1, HES-2 ve HES-3 santrallerinin tamamını kapsayan alan; Muğla Orman Bölge Müdürlüğü Dalaman Orman İşletme Müdürlüğü'nün 12.04.2021 tarih ve 884760 sayılı yazı eki 16.02.2021 tarih ve 302521 sayılı **Orman Ön İzin Oluru** ile kiralanmıştır.

Mevcut kodlu yolların, santral sahalarına kadar kullanılmasına ilişkin olarak Muğla Orman Bölge Müdürlüğüne görüş sorulmuş olup, Müdürlüğün **18.01.2022 tarih ve E.3399277 yazılı sayısında;** "*Aydem Yenilenebilir Enerji A. Ş. adına ön izin verilen hidroelektrik santralleri izin alanlarına bağlantılı İşletme Müdürlüğü yol ağı planlarına göre planlanmış ve mevcut yolların fiili durumundaki hali ile kullanılmasında herhangi bir sakınca bulunmamakta, ancak mevcut olmayan yolların kullanımının talep edilmesi halinde bunun için Bölge Müdürlüğümüzden izin alınması gerekmektedir.*" denilmektedir.

Hava Fotoğrafi 1: HES-1

Hava Fotoğrafi 2: HES-2

Hava Fotoğrafi 3: HES-3

Hava Fotoğrafi 4: HES-5

Mevcut **Hidroelektrik Santrali (HES-1-2-3-5)** bulunan alanların tamamı; 7. Bölümde de bahsedildiği üzere üst ölçekli Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "**Hidroelektrik Santrali**" kullanımında yer almakta olup, alt ölçekli Muğla İli 25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonunda da **Enerji Üretim-Dağıtım ve Depolama** ile ilgili **5.20.1.3** hükmünde; "*Hidroelektrik Santralleri (HES), Güneş Enerji Santralleri (GES), Rüzgâr Enerji Santralleri (RES), Dalga Enerjisi Santralleri (DES) vb. gibi enerji üretim sahalarında ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.*" denilmekte olup; enerji yatırımlarına ilişkin koşullar belirlenmiştir.

Enerji Üretim Alanları ve Enerji İletim Tesislerine ilişkin olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca "8.22. Enerji Üretim Alanları ve Enerji İletim Tesisleri" hükmünü kapsayan Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Hükümü Değişikliği, 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 102. Maddesi uyarınca 12.04.2022 tarihinde onaylanmıştır. Yapılan düzenleme neticesinde Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının;

"8.22.1. 5346 SAYILI YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ AMAÇLI KULLANIMINA İLİŞKİN KANUNA UYGUN OLARAK YAPILMASI PLANLANAN YENİLENEBİLİR ENERJİ ÜRETİM TESİSLERİNDE, ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMUNDAN ALINACAK İZİN KAPSAMINDA, ÜLKE VE BÖLGE ÖLÇEĞİNDE YATIRIM KARARI NİTELİĞİ TAŞIYAN **HİDROELEKTRİK SANTRALLERDE KURULU GÜCÜ 10 MW, RÜZGAR ENERJİ SANTRALLERİNDE TÜRBİN SAYISI 20 ADET VE ÜZERİNDE VEYA KURULU GÜCÜ 50 MW, BİYOKÜTLE ENERJİ SANTRALLERİNDE KURULU GÜCÜ 10 MW, JEOTERMAL ENERJİ SANTRALLERİNDE ISIL KAPASİTESİ 20 MW, GÜNEŞ ENERJİ SANTRALLERİNDE PROJE ALANI 20 HEKTAR VEYA KURULU GÜCÜ 10 MW VE ÜZERİ TESİSLER İÇİN ÇEVRE DÜZENİ PLANINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI ZORUNLUDUR. KURULU GÜCÜ BU DEĞERLERİN ALTINDAKİ PROJELERDE İMAR PLANI SÜREÇLERİ, BU PLANDA BELİRLENEN KRİTERLERE UYGUN OLARAK İLGİLİ İDARESİNCE SONUÇLANDIRILIR." denilmektedir.**

"8.22.2. ..6831 SAYILI "ORMAN KANUNU" KAPSAMINDA KALAN ALANLARDAKİ YATIRIMLARIN GEREKLİ İZİNLER ALINARAK ÖNCELİKLİ OLARAK ORMAN NİTELİĞİNİ KAYBETMİŞ ALANLARDA GERÇEKLEŞTİRİLMESİ ESASTIR.." denilmektedir.

Üst ölçekli onaylı Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı/Değişikliği'nde "**Hidroelektrik Santrali**" kullanımında yer alan alanda; Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin; **Mekânsal planlama kademeleri ve ilişkileri** başlıklı 6. maddesi "**MADDE 6 - .. (2) Mekânsal planlar, plan kademelenmesine uygun olarak hazırlanır. Her plan, planlar arası kademeli birliktelik ilkesi uyarınca yürürlükteki üst kademe planların kararlarına uygun olmak, raporu ile bütün oluşturmak ve bir alt kademedeki planı yönlendirmek zorundadır.**" hükmü doğrultusunda alt ölçekli imar planı çalışmaları yapılmak istenmektedir.

Sonuç olarak;

ÇED Olumlu Belgesi, EPDK Üretim Lisansı, Orman Ön İzin Oluru, üst ölçekli Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ve Hükümleri ile Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu ve Hükümleri, güncel Kurum ve Kuruluş Görüşleri ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak; bahse konu orman ön izin sınırları dahilinde, **kurulu ve halen faaliyetlerini sürdürmekte olan 4 adet Hidroelektrik**

Santralin (HES-1-2-3-5) Enerji Üretim Alanı (Hidroelektrik Santrali-HES-1-2-3-5) Amaçlı Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu Değişikliği yapılması düşünülmektedir.

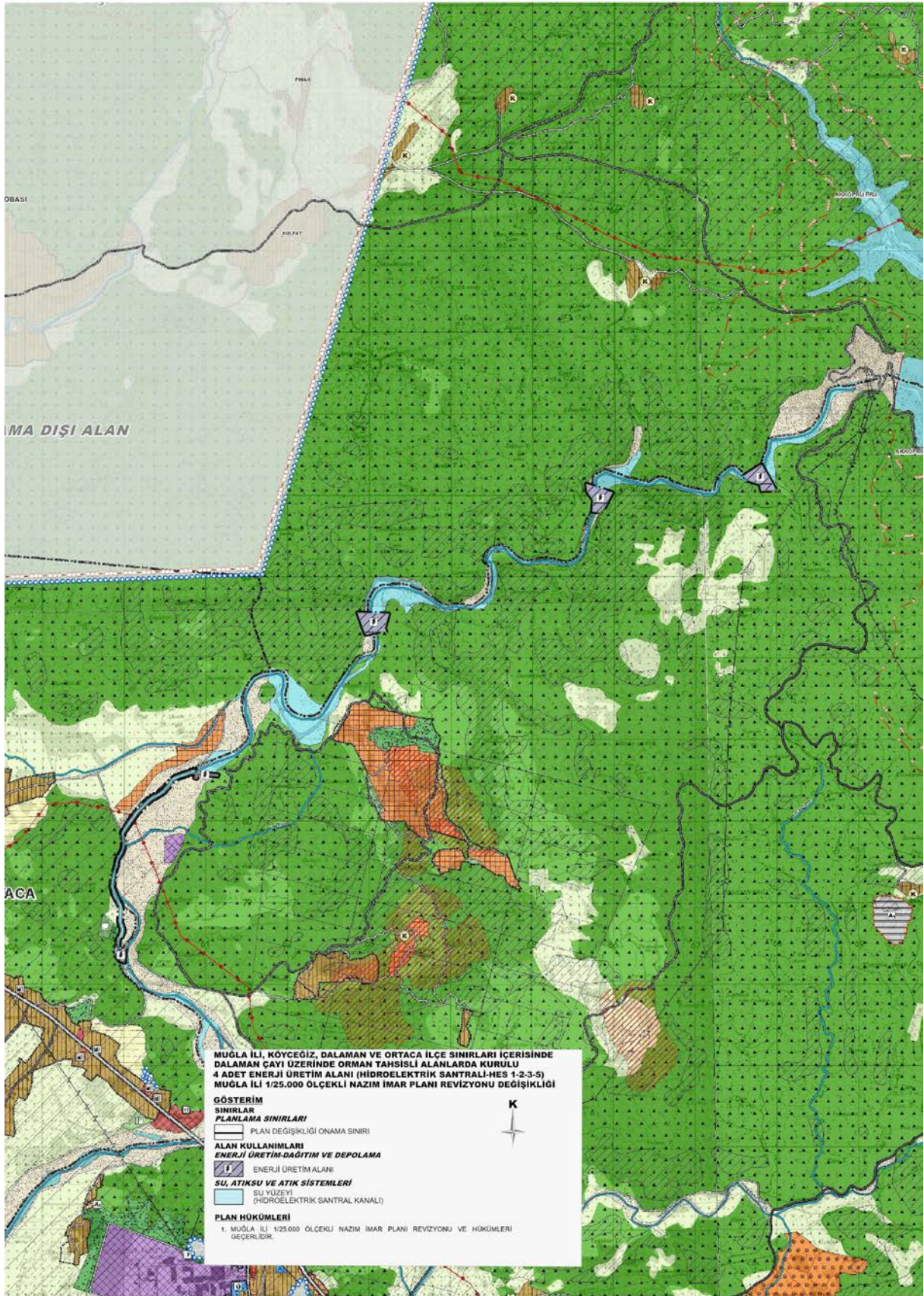
Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin Ek-1ç Nazım İmar Planı Gösterimleri ve Ek-1e Detay Kataloğu uyarınca; Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu Değişikliği teklifinde santralin tamamı ölçek gereği Enerji Üretim Alanı (Hidroelektrik Santrali) olarak düzenlenmiştir.

Bununla birlikte, Plan Onama Sınırı içerisinde yer alan Gölet ve Dalaman Çayının, İmar Planı Paftalarında “Enerji Üretim Alanı” olarak gösterimine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünce DSİ Genel Müdürlüğü 21. Bölge Müdürlüğü'ne görüş sorulmuş, DSİ 21. Bölge Müdürlüğü'nün 07.07.2022 tarih ve 2457874 sayılı yazısında “..planlama alanı sınırı içerisinde Gölet ve Dalaman Çayının imar planı paftalarında Enerji Üretim Alanı içerisinde gösterilmesinin bir sorun teşkil etmeyeceği mütalaa edilmektedir.” denilmektedir.

Tesislere ilişkin toplam kurulu güç bilgisi aşağıda verilmiştir:

Kullanım	Alan (m ²)				
	HES-1	HES-2	HES-3	HES-5	Toplam
Kurulu Güç (MW)	7.5	7.5	7.5	7.5	30

Tablo 2: Kurulu Güç Bilgileri

Görsel 33: Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu Değişikliği Teklifi

17. SONUÇ

Onaylı Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ve Hükümleri, Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu ve Hükümleri, 3194 sayılı İmar Kanunu, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ile ilgili diğer Yönetmelik hükümlerine ve şehircilik ilke ve standartlarına, ÇED Olumlu Belgesine, EPDK Üretim Lisansına, Orman Ön İzin Oluruna ve güncel Kurum ve Kuruluş Görüşlerine uygun olarak, **kurulu ve halen faaliyetlerini sürdürmekte olan Hidroelektrik Santrallerin (HES—1-2-3-5) İş bu Enerji Üretim Alanı (Hidroelektrik Santrali-HES-1-2-3-5) Amaçlı Muğla İli 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu Değişikliği** açıklama raporu hazırlanmıştır.

Ali Özden GÜRBÜZ
Şehir Plancısı (İ.T.Ü.)
Tel: 0.252.212 53 13
Gsm: 0.532. 296 29 69